Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații şi idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 23, nr. 723, 13 octombrie 2015, 8 pagini, 1 leu, www.opinianationala.ro

Premiile *NOBEL* 2015

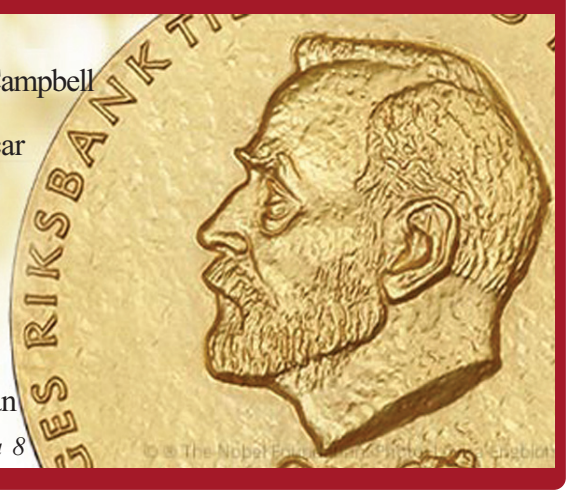

- **MEDICINĂ:**
Youyou Tu, Satoshi Ômura, William C. Campbell
- **CHIMIE:**
Tomas Lindahl, Paul Modrich, Aziz Sancar
- **FIZICĂ:**
Takaaki Kajita, Arhur B. McDonald
- **ECONOMIE:**
Angus Deaton
- **LITERATURĂ:**
Svetlana Alexievich
- **PACE:**
Cvartetul pentru Dialog Național Tunisian

pagina 8

La *Palas Congress Hall*, Iaşi (6 octombrie), şi la Hotel *Continental*, Timişoara (8 octombrie), în ediția de toamnă a târgului educațional – *Romanian International University Fair* (*RIUF*) – reprezentanți ai Universității *Spiru Haret* au prezentat structura programelor masterale, competențele pe care acestea le formează, precum şi oportunitățile de carieră pe care le au la dispoziție absolvenții proiectelor: *Europa 2020* - program masteral în *Diplomație Publică* Marketingul *Diplomației Publice,* şi *CLIO* - Program masteral în *Valorizarea Patrimoniului*, desfăşurate în cadrul Universității *Spiru Haret.*

PREUNIVERSITARIA

Competiția națională
Bani pentru şcoala ta!

Elevii de liceu pot câştiga finanțări de până la 10.000 de euro pentru şcolile lor, dacă urmează un curs online gratuit de educație financiară şi e-commerce, în cadrul competiției naționale *Bani pentru şcoala ta!*

Aflată la a doua ediție, competiția se adresează elevilor, absolvenților, profesorilor, părinților şi oricăror susținători ai unităților de învățământ, cu vârsta mai mare de 15 ani.

Participanții îşi pot îmbunătăți cunoştințele financiare şi de utilizare a comerțului electronic urmând unul sau ambele cursuri online – *BaniIQ* şi *Banii pe net* pe platforma www.banipentruscoalata.ro. Ei trebuie să completeze chestionarul pre-training, să urmeze cu atenție fiecare modul şi să-şi verifice cunoştințele printr-un test final.

Fiecare instituție de învățământ este înregistrată automat în competiție odată cu înscrierea elevilor şi susținătorilor în training şi acumulează EURO puncte pentru fiecare participant ce urmează trainingul şi completează testul de verificare a cunoştințelor. Liceul cu cel mai mare număr de participanți care completează cursul va primi un premiu constând într-o sumă egala cu numărul acestora, în limita a 10.000 de Euro. Premiul va fi folosit exclusiv pentru modernizarea liceului prin dotarea laboratoarelor, a claselor, achiziția de echipamente moderne şi resurse educaționale. **Competiția se derulează în perioada 20 septembrie – 30 octombrie 2015.**

Competiția *Bani pentru scoala ta!* este organizată de *Junior Achievement România,* în cadrul programului de educație financiară susținut de Visa şi băncile membre. Programul național JA de educație financiară pentru tinerii peste 15 ani, din care fac parte trainingurile BaniIQ şi Banii pe net, are ca scop îmbunătățirea cunoştințelor financiare ale populației şi promovarea unui comportament responsabil, în contextul în care peste 14% din românii cu vârste cuprinse între 14 şi 45 de ani sunt analfabeți financiar, iar 65% au dificultăți sau nu reuşesc să-şi acopere nevoile financiare zilnice.

Mai multe informații pe www.banipentruscoalata.ro.

Semnarea protocolului de colaborare în vederea derulării proiectului
Limba română este patria mea

Miercuri, 7 octombrie 2015, la sediul Ministerului Educației şi Cercetării Ştiințifice, a avut loc semnarea protocolului de colaborare în vederea derulării proiectului *Limba română este patria mea*, între Ministerul Educației şi Cercetării Ştiințifice şi Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe. Documentul a fost semnat de Ministrul Educației şi Cercetării Ştiințifice, Mihai Sorin Cîmpeanu, şi Ministrul delegat pentru Relațiile cu Românii de peste Hotare, Angel Tîlvăr. Obiectivul protocolului îl reprezintă dezvoltarea relațiilor de colaborare între semnatari, în scopul desfăşurării în comun a activităților de educație destinate copiilor românilor de pretutindeni, prin acțiuni care asigură formarea competențelor-cheie fundamentale pentru păstrarea identității naționale în țara de adopție: comunicarea în limba maternă, competențe sociale şi civice, respectiv conştiința şi expresia culturală.

(Continuare pag. 4)

Se recunoaşte autoritatea publică a personalului didactic?!

• Statisticile oficiale privind agresiunile împotriva profesorilor sunt îngrijorătoare. Astfel, potrivit HotNews, 20% dintre şcolari îşi înjură profesorii, 5% dintre ei au lovit cu sălbăticie cadrele didactice, aproximativ 80.000 de profesori au fost jigniți, insultați, amenințați sau chiar loviți de către elevi şi părinți.

p.4

Putință şi neputință

Mioara VERGU-IORDACHE

Nu mă bucur de răul altuia/altora şi sunt extrem de fericită de binele meu/nostru. Mă bucură competiția între egali, din care „al meu/al nostru” iese învingător. Pentru mine, nu-i victorie aceea obținută prin accidentarea, retragerea adversarului. „Alergatul” de unul singur nu e competiție. Este orice altceva. De aceea mă contrariază entuziasmului ştirilor care consemnează bune poziționări ale românilor ca urmare a răului altuia. Identific în acest entuziasm o dorință, justificată până la un punct, de veşti bune pentru români. Dar arată o limitare. Poți fi mai bun, ceea ce este foarte bine, în confruntarea cu tine însuți/însăți. Însă „cel mai bun”, poziția la care aspirăm, nu poți fi decât în luptă dreaptă cu rivali la fel de buni şi, mai ales, cu unii mai buni.

Dorința de a fi în frunte, uneori cu orice preț, ascunde o mare slăbiciune, vizibilă, mai ales, la vremelnicii noştri conducători, care, chiar dacă unora nu ne place, devin „modele” pentru tineri. Oamenii aceştia, cred eu, nu au prieteni, nu au colegi, nu au familii, pe care să le iubească, nu au simțul măsurii, se cred nemuritori. Şi suntem muritori. Că aşa e mersul…

Acum, când scriu, la capela Bisericii *Sfinții Mihail şi Gavril*, este depus corpul neînsuflețit al poetului, ziaristului, cronicarului de artă Corneliu Ostahie. Am fost colegi. A fost un om valoros. Nu ştiu câți tineri l-au ales model. Pentru că era discret, modest, pentru că nu făcea gălăgie. Oare mai ştim să vedem, să auzim oamenii, care nu sunt ostentativi vizual, asurzitori de vocali?! În fiecare zi se petrec din viață oameni adevărați, oameni care lasă în urma lor opere şi regretele celor care i-au cunoscut. Postum, în unele cazuri, li se reconstituie, din memorie şi din documente, prodigioasa activitate. Şi sunt recunoscuți. Dar ce facem când aceşti oameni sunt încă în viață?! Îi ignorăm, pentru că faptele lor sunt acoperite de vocile celor care nu au nimic de spus, dar care, nemeritat, se aşază pe un podium calp al valorii.

Alți oameni valoroşi, care nu au pus piedică vreunui competitor, stau cu mâna întinsă, chiar la propriu, pentru a supraviețui. Şi mâna lor nu ştie să „spună o poveste”. Pentru că unii dintre ei au scris istorie, nu poveşti de adormit copiii sau de înduioşat vreun cârnățar care se vrea a fi recunoscut drept Mecena timpului nostru. Este un timp trist acesta pe care îl trăim! Este vremea celor care se bucură de răul altuia, pentru că, în nimicnicia lor, producând suferință, durere, existența lor anostă pare expresia fericirii.

Părem (suntem?) derutați. Aplaudăm un spectacol ieftin, divizați de orgolii, de criterii aleatorii, de vârstă, de dorința ascunsă sau nu de a domina nimicul, un colos de lut, fără rădăcini, uşor de dărâmat la orice furtună. Privim înapoi, ignorăm prezentul şi aşteptăm un viitor pe care nu ni-l construim, pe care nu ni-l imaginăm decât în limitele neputințelor noastre, dar cu invidie pentru putințele altora.

UNIVERSITARIA

Pentru studenții de la *Tehnologia Informației*

Aplică pentru programul *Student UTI*

• Bursă lunară, timp de 9 luni pe an, până termini facultatea/masterul
• Stagii de practică în cadrul companiei
• Interacțiunea cu o echipa performantă și ambițioasă
• Implicarea în proiecte complexe
• Posibilitatea de a-ți realiza proiectul de licență/dizertație în cadrul companiei
• Un loc de muncă competitiv, după absolvirea facultății

Regulament de participare la Programul de burse STUDENT UTI

1. Criterii generale: • Programul STUDENT UTI are ca scop identificarea studenților talentați, ambițioși, cu rezultate școlare foarte bune și implicarea în susținerea pregătirii teoretice a lor pentru dezvoltarea carierei. • Programul STUDENT UTI își propune să acorde tinerilor studenți 10 burse, pe baza evaluării dosarului de candidatură și a unui interviu.• Bursa se acordă pe durata desfășurării studiilor universitare (inclusiv masterat), timp de 9 luni fiecare an (ianuarie – iunie; octombrie – decembrie).

2. Condiții de eligibilitate. Pot candida pentru obținerea bursei studenții care urmează cursurile de zi ale următoarelor facultăți: Facultatea de Automatică și Calculatoare, Facultatea de Transporturi, Facultatea de Electronică, Telecomunicații si Tehnologia Informației, Facultatea de Energetică și Facultatea de Inginerie a Instalațiilor, și care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: • Student (începând cu anul II de facultate) sau masterand, cursuri de zi, la una dintre facultățile menționate • Facultatea în curs este prima formă de învățământ superior • Media generală a anilor de studiu este minim 8,50 (inclusiv licența pentru masteranzi), fără credite transferate – condiție care trebuie menținută pe toata perioada bursei • Nu este angajat și se obligă să nu se angajeze pe durata desfășurării programului de bursă la o altă companie • Nu participă în alte programe de burse private • Transmite dosarul de înscriere complet până la data de 23 octombrie 2015.

3. Condiții generale de desfășurare a selecției și evaluare a aplicațiilor

Candidații care doresc sa participe la Programul STUDENT UTI vor trimite dosarul de candidatură prin poștă/curier cu confirmare de primire până la data de 23 octombrie 2015 (data înscrisă pe ștampila poștei sau formularul de trimitere al curierului) la adresa: UTI Business Center, strada Vasile Lascăr nr 31, sector 2, București, în atenția Departamentului Resurse Umane, Andrei Furnică. Dosarul de înscriere trebuie să cuprindă în mod obligatoriu următoarele documente: • Formular standard de înscriere (disponibil la: http://www.uti.eu.com/studentuti/inscriere). • Carte de identitate/pașaport valabil la data transmiterii dosarului de înscriere (copie) • Curriculum Vitae și scrisoare de motivație • Două recomandări de la profesori de specialitate, care să susțină cererea de solicitare a bursei (original) • Copie legalizata a actelor de studii care sa ateste performanțele școlare (foaie matricolă) • Certificări/atestate/specializări (copii legalizate) • Diplome care să ateste participarea la concursuri, olimpiade, publicații, stagii, activități extrașcolare (copii legalizate) • Declarație pe propria răspundere că acceptă condițiile specificate în prezentul Regulament

Dosarele de înscriere vor fi analizate în perioada 26 octombrie – 13 noiembrie 2015. In perioada 23 noiembrie – 11 decembrie 2015, candidații selectați vor susține interviu și o prezentare pe o temă tehnică – o idee inovatoare în domeniul tehnologiei.

În urma selecției, Comisia de evaluare va desemna 10 candidați câștigători și 3 candidați de rezervă, care vor fi anunțați telefonic și pe site-ul companiei la secțiunea Student UTI, până cel târziu pe data de 18 decembrie 2015. În cazul în care se califică pentru acordarea bursei mai mulți candidați, conform criteriilor specificate în prezentul Regulament, pentru departajarea candidaților se vor lua în considerare criterii sociale.

Detalii http://www.uti.eu.com/studentuti/

Taxe pentru actele de studii neridicate

Începând cu data de 12 octombrie 2015, se pun în aplicare Hotărârile nr.19 și nr. 21 ale Consiliului de Administrație al Universității *Spiru Haret* privind perceperea următoarelor taxe: • pentru actele de studii neridicate, cu o vechime mai mare de 10 ani de la data susținerii examenului de finalizare a studiilor, se percepe o taxă de arhivare de 150 lei; • pentru actele de studii neridicate, cu o vechime cuprinsă între 2-10 ani de la data susținerii examenului de finalizare a studiilor, se percepe o taxă de arhivare de 100 lei; • pentru activitățile de reverificare a situației școlare și procesarea dosarelor absolvenților promoției 2011 ai Universității *Spiru Haret*, care au susținut examenul de licență sau disertație în luna iulie 2011 sau luna februarie 2012, se percepe o taxă de 10 (zece) lei.

Ai legitimație ISIC?

ISIC te invită la concertul *Holograf* din data de 14 noiembrie, ora 19, și îți propune și o ofertă pe măsură: doar cu legitimația ta ISIC poți beneficia de un preț special la achiziționarea biletului – 35 de lei în loc de 100 de lei!
Trupa *Holograf* va lansa albu-mul cu numărul 18 – *Life Line*, ce conține șapte piese noi, dar și trei melodii din repertoriul mai vechi al formației, reimprimate: *Mafia*, *Sunt un balcanic* și *Ai o oră să te distrezi*. Trupa este alcătuită din Dan Bittman – lead vocals, Edi Petroșel – drums, Tino Furtuna – keyboards, Romeo Dediu – guitar și Iulian Vrabete – bass.
Pentru a avea acces la concert la prețul special ISIC, special aveți două variante: • Achiziționare bilet la sediul StarTickets.ro: Calea Dorobanților nr. 62, et.1, ap.5, București, unde vi se va elibera pe loc biletul numai **pe baza prezentării legitimației ISIC** • Achiziționare voucher online http://dealguru.ro/oferta/586.html
Important! Accesul la concert se va face pe baza voucherului printat și prin prezentarea obligatorie a legitimației ISIC la poarta de acces a Sălii Polivalente. Posesorii biletelor la prețul special ISIC vor avea locuri în sectorul H al Sălii Polivalente, într-o zonă cu o excelentă vizibilitate la scenă.

Ce fac studenții noștri la timp de toamnă

Mirela Rizea (Marinescu), studentă în anul I la *Pedagogie muzicală*, Facultatea de Științe Socio-Umane, Universitatea *Spiru Haret*, este și metodist în cadrul Inspectoratului școlar din sect. 2, București. În această calitate a fost invitată să participe la un proiect cu Islanda și Ungaria, ce presupune o colaborare cu profesorii de la facultățile de muzică din țările menționate, colaborare ce vizează prezentarea metodelor de predare a educației muzicale din țările respective și implementarea lor în școli din București. Mirela Rizea (Marinescu) a adresat invitația primită și Facultății de Științe Socio-Umane din cadrul Universității *Spiru Haret* pentru eventualitatea în care profesorii sau colegii studenți sunt interesați. Mirela Rizea (Marinescu) predă la Școala Centrală și clasa ei a fost selectată pentru demonstrații privind predarea educației muzicale cu ajutorul metodelor *Kodály, Dalcroze și Orff*. Joi, 15 octombrie, va fi întâlnirea cu specialiștii din țările menționate. Studenta are o bogată activitate, pe care o desfășoară în cadrul ARCUB.

EDUCAȚIE FINANCIARĂ

Când salariile scad și șomajul este constant, cât de mare este creșterea economică?!

Ultimele date statistice furnizate, atât de Institutul Național de Statistică (INS), cât și de analiștii economici ai Fondului Monetar Internațional (FMI), ne oferă motive puternice de optimism: peste tot creșteri! Doar salariile scad, iar șomajul rămâne constant!

Creștere de 3,8% la semestru, dar cel mai mic avans la trimestru

În semestrul I 2015, Produsul Intern Brut a crescut, comparativ cu semestrul I 2014, cu 3,8%, atât pe seria brută, cât și pe seria ajustată sezonier. Anterior, erau estimate creșteri de 3,7%, respectiv 3,8%. Cu toate acestea, avansul, de doar 0,1% în T2 față de T1, este cel mai redus din ultimele patru trimestre, fiind influențat puternic de agricultură, care a căzut cu 7,8%, de industrie, care s-a contractat cu 0,7%, și de construcții și comerț, unde scăderea a fost de 0,3%, respectiv 1,4%.

INS a publicat recent datele provizorii (2) cu privire la dinamica economiei în trimestrul al doilea și în semestrul întâi, indicând o reducere semnificativă de ritm – creștere de 3,4% în T2, an/an, după o creștere de 4,3% în T1 față de T1 2014. Economiștii spun că nu este cazul ca lucrurile să fie dramatizate, dar așteptările trebuie corectate.

FMI vede creșteri și în 2015 și în 2016

România va înregistra în acest an o creștere economică de 3,4%, urmată de un avans de 3,9% în 2016, potrivit ediției de toamnă a raportului *World Economic Outlook* (WEO) al FMI. FMI anticipa în raportul WEO din luna aprilie că economia României va avansa în acest an cu 2,7% și cu 2,9% în 2016. Instituția financiară prognozează pentru acest an o inflație de -0,4%, care se va menține negativă și în 2016, de -0,2%. În luna aprilie, FMI se aștepta la o creștere ca prețurilor de 1% în 2015 și de 2,4% în 2016.

România va înregistra în acest an un deficit de cont curent de 0,7%, care va crește, în 2016, la 1,5%. Ediția din aprilie a raportului FMI prevedea un deficit al contului curent de 1,1% în 2015 și de 1,5% anul viitor. Cu toate acestea, în opinia *Consiliului Fiscal*, deficitul bugetar s-ar plasa, anul viitor, la 2,2% din PIB, cu impactul măsurilor din Codul Fiscal, dacă nu ar crește salariile în sectorul bugetar, *însă impactul majorării acestora, evaluat la 5,5 miliarde lei, respectiv peste 2% din PIB, ar conduce la un deficit bugetar de peste 4%*, spune Ionuț Dumitru, președintele *Consiliului Fiscal*.

Salarii mai mici (în afară de bugetari), șomaj mai mare

În privința șomajului, FMI anticipează un nivel de 6,9% în acest an și de 6,8% în 2016, valori ușor peste nivelul de 6,7% estimat în aprilie pentru cei doi ani. De asemenea, *Raportul de Stabilitate Financiară,* prezentat săptămâna trecută de BNR, menține negativă perspectiva privind rata șomajului.

Salariul mediu net a scăzut în august cu 1,9% (36 lei) față de iulie, la 1.813 lei, în timp ce câștigul salarial mediu brut s-a situat la 2.515 lei, cel mai mult câștigând persoanele care lucrează în extracția petrolului brut și a gazelor naturale, cu 4.781 lei net, iar cel mai puțin la hoteluri. Salariile nete au scăzut în august în majoritatea activităților din sectorul economic, pe fondul acordării, în iulie, de premii ocazionale, sume din profitul net și alte fonduri, scăderea fiind determinată și de nerealizările de producție ori încasările mai mici (funcție de contracte ori ca urmare a concediilor de odihnă, când nu se acordă tichete de masă și alte drepturi salariale) ori de angajarea de salariați cu câștiguri salariale mici, se arată într-un comunicat al Institutului Național de Statistică (INS).

Cel mai mult s-au redus salariile din industria fabricării autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor, cu 12,6%, respectiv cu 11,8%, în fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice.

În plus, investițiile scad și numărul companiilor cu pierderi crește

Mugur Isărescu, guvernatorul BNR, a arătat, cu ocazia prezentării *Raportului asupra Stabilității Financiare,* că *numărul mare de firme care raportează permanent pierderi, de circa 200.000, arată că în România nu se respectă regulile economiei de piață, situația lor afectând inclusiv procesul de finanțare de la bănci, care nu le pot acorda credite pentru că sunt subcapitalizate*. În plus, creditarea, pe zona de IMM și chiar corporate, a scăzut considerabil, creșterile finanțărilor fiind înregistrate doar în zona titlurilor de stat (similar cu perioada 1997-1998).

De asemenea, președintele *Consiliului Fiscal*, Ionuț Dumitru, a reiterat ideea că problema cea mai mare rămâne în zona investițiilor, în special în cea a investițiilor publice, unde se va înregistra o scădere și în acest an, ceea ce afectează serios competitivitatea României. Autoritățile trebuie să se concentreze pe infrastructură, care plasează România „extrem de prost" în orice clasament, la fel de neglijate fiind și sectorul educației primare și cel al sănătății.

În acest context, de unde creștere economică la nivelul a 50% din creșterea din 2006, anul preaderării la UE, când România a înregistrat cea mai mare creștere economică din istoria ei postdecembristă?!

Gabriela ȚINTEANU

Pentru sugestii, reclamații sau orice alte „necazuri" întâmpinate în lumea economico-financiară, ne puteți scrie la: opinia@spiruharet.ro

Opinia națională
ISSN 1221-4019 și ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianationala.ro
www. facebook.com/opinianationala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87, interioare 168 și 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro

REDACȚIA:
Mioara Vergu-Iordache, Gabriela Moldoveanu
Mihăiță Enache (fotoreporter),
Vasilichia Dinu, Cornelia Prodan, Florentina Stemate (DTP).

Stimați cititori,
Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA *OPINIA NAȚIONALĂ*
este editată de
FUNDAȚIA *ROMÂNIA DE MÂINE*

Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI *ROMÂNIA DE MÂINE*

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată, se pot adresa serviciului de difuzare. Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București. Telefon 021.316.97.88/ int.108.

UNIVERSITARIA

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013: *Investeşte în oameni!*
FONDUL SOCIAL EUROPEAN
Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Axa prioritară: 2 *Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii*
Domeniul major de intervenție: 2.1 *Tranziția de la școală la viața activă*
Titlul proiectului: *Construieşte-ți practic profesia juridică din facultate!*
Cod Contract: POSDRU/161/2.1/G/132586
Beneficiar: Universitatea *Spiru Haret*
Partener: Baroul Constanța

UNIUNEA EUROPEANĂ · GUVERNUL ROMÂNIEI · Fondul Social European POSDRU 2007-2013 · Instrumente Structurale 2007-2013 · CNDIPT OIPOSDRU · UNIVERSITATEA SPIRU HARET Facultatea de Drept și Administrație Publică Constanța

COMUNICAT DE PRESĂ

Conferința de închidere a proiectului

Construieşte-ți practic profesia juridică din facultate!

Universitatea *Spiru Haret,* prin Facultatea de Drept şi Administrație Publică Constanța, în parteneriat cu Baroul Constanța anunță închiderea proiectul POSDRU/161/2.1/G/132586 *Construieşte-ți practic profesia juridică din facultate!,* proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane.

Proiectul, început în anul 2014, şi-a atins indicatorii şi obiectivul pentru care a fost realizat, anume, acela de creştere a şanselor de succes ale viitorilor absolvenți de învățământ juridic, în procesul de tranziție de la şcoală la locul de muncă, prin furnizarea unui program integrat de consiliere profesională, pentru un număr de 361 de studenți şi masteranzi, şi programe de stagii de practică de specialitate, pentru 200 de studenți şi masteranzi, care au organizat 10 procese simulate în sala de judecată amenajtă în cadrul proiectului. Pentru participanții activității de consiliere şi orientare în profesie, au fost acordate subvenții în cuantum de 500 lei, iar, pentru beneficiarii stagiilor de practică, s-au acordat 10 premii, pentru *cel mai bun portofoliu de practică,* în cuantum de 1200 de lei, şi 1 premiu pentru *cel mai bun proces simulat*, în cuantum de 8000 de lei.

Ajunşi, aşadar, la finalul perioadei de implementare a proiectului, suntem bucuroşi să cuantificăm o serie dintre *cele mai semnificative rezultate* ale acestui proiect, cum ar fi:

- reorganizarea *Oficiului de Consiliere şi Orientare în Profesie*
- amenajarea şi organizarea unei *biblioteci juridice*, dotate cu cărți, reviste de specialitate, broşuri, un soft legislativ *iDrept*
- amenajarea unei *săli pentru procese simulate,* cu mobilier şi echipament necesar, în conformitate cu necesarul dotărilor dintr-o sală de şedință a unei instanțe de judecată (steag, stemă, podium, pe care sunt biroul judecătorilor şi scaune, biroul grefierului, calculator cu imprimantă, două birouri/bănci pentru avocați, pupitru cu crucea, care este în mijloc, instalație de sonorizare şi înregistrare, bănci pentru public)
- achiziționarea a două videoproiectoare şi a două ecrane de proiecție
- organizarea a 10 *procese simulate*
- elaborarea a nouă *broşuri de informare*, din care, una cu tema – *Informații generale despre construirea şi pregătirea unei cariere în domeniul juridic* şi opt prezentând profiluri de carieră: *Consiliere şi Orientare în profesia de Avocat*, *Consiliere şi Orientare în Magistratură*, *Consiliere şi Orientare în profesia de Notar Public*, *Consiliere şi Orientare în exercitarea Funcției Publice*, *Consiliere şi Orientare în profesia de jurist în cadrul ONG-urilor*, *Consiliere şi Orientare în profesia de jurist în cadrul companiilor private*, *Consiliere şi Orientare în profesia de Mediator*, *Consiliere şi Orientare în profesia de Executor Judecătoresc*, ce conțin: informații despre profesie, accesul in profesie, desfăşurarea activității, calități necesare, legislație şi tipărirea şi distribuirea acestora
- organizarea a două conferințe de presă în cadrul campaniilor de conştientizare a oportunităților de integrare rapidă pe piața muncii ca urmare a implicării active a studenților jurişti în stagiile de pregătire practică derulate prin intermediul proiectului
- 13 comunicate de presă (cu nouă mai multe decât cele prevăzute inițial)
- opt întâlniri în cadrul campaniei de informare, conştientizare, motivare în vederea asigurării participării la activitățile de consiliere şi orientare profesională şi la stagiile de pregătire practică şi procese simulate
- trei workshop-uri între studenți, angajatori şi cadre didactice, pentru diseminarea rezultatelor şi întărirea sustenabilității acestuia
- elaborarea a trei tipuri de caiete de practică: *Drept privat* (drept civil, dreptul familiei, drept comercial, contencios administrativ, proceduri de insolvență), *Dreptul muncii* şi *Dreptul penal*
- un portal web al proiectului
- un *Ghid de Orientare şi Consiliere Profesională* în domeniul învățământului superior Juridic pentru uzul cadrelor didactice
- un *Ghid de bune practici* în desfăşurarea stagiilor de practică în domeniul învățământului superior juridic
- un *Studiu statistic* privind traseul profesional real al absolvenților din învățământului superior Juridic
- 10 convenții de practică juridică cu birouri de avocatură interesate în recrutarea viitorilor absolvenți jurişti.

Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013: *Investeşte în oameni!* şi se înscrie pe Axa Prioritară 2 Corelarea *învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii*, domeniul major de intervenție: 2.1 *Tranziția de la școală la viața activă.*

Proiectul POSDRU/161/2.1/G/132586 *Construieşte-ți practic profesia juridică din facultate!* are o valoare totală de 2.157.625,00 lei, din care asistența financiară nerambursabilă este de 2.114.473,00, iar contribuția beneficiarului, Universitatea *Spiru Haret*, de 43.152,00 lei.

Pentru informații detaliate despre celelalte programe cofinanțate de Uniunea Europeană, vă invităm să vizitați www.fonduri-ue.ro.
Informații suplimentare despre proiect şi rezultatele acestuia se pot obține pe site-ul www.profesiajuridica.ro
sau de la Universitatea *Spiru Haret*, manager proiect,
Onorina Botezat, e-mail: drept_ct_onorina.botezat@spiruharet.ro,
şi responsabil comunicare şi relații cu publicul,
conf. univ. dr. Claudiu Chiru, e-mail: contact@profesiajuridica.ro

Construieşte-ți practic profesia juridică din facultate!
Partener în proiect Baroul Constanța

Femei active pentru integritate şi responsabilitate

- un proiect POSDRU de succes, care se apropie de final

UNIUNEA EUROPEANĂ · GUVERNUL ROMÂNIEI · Fondul Social European POSDRU 2007-2013 · Instrumente Structurale 2007-2013 · GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ŞI PERSOANELOR VÂRSTNICE · TRANSPARENCY INTERNATIONAL ROMANIA

Titlul proiectului: Femei active pentru integritate si responsabilitate. Contract nr. POSDRU/144/6.3/S/134919
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 Investeşte în oameni!

Proiectul POSDRU/144/6.3/S/134919 *Femei active pentru integritate şi responsabilitate*, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 *Investeşte în oameni*, implementat de către *Asociația Română pentru Transparență* (*Transparency International Romania*), în parteneriat cu Universitatea *Spiru Haret*, se află, în următoarele săptămâni, pe ultima sută de metri în ceea ce priveşte cursurile de *lucrător în comerț nivel 1* (COR 5220.1.1), desfăşurate în cadrul proiectului de către universitatea noastră.

Cursurile au loc în prezent în regiunile Bucureşti-Ilfov, Nord-Est, Sud-Vest Oltenia, Sud-Muntenia, oferind posibilitatea cursantelor să se familiarizeze cu noțiunile de bază legate de domeniul activității de comerț şi să asimileze competențe practice corespunzătoare activității derulate în cadrul a diverse unități comerciale.

Structura acestor cursuri a fost organizată modular, cele 120 de ore de teorie şi 240 de ore de practică alternând pe parcursul a opt module gândite unitar din punct de vedere al conținuturilor de învățare sau a calupurilor de competențe practice. Astfel, cursantele au trecut prin modulele referitoare la: asigurarea calității, aplicarea normelor de sănătate şi securitate în muncă, aplicarea normelor de igienă, sanitar-veterinare şi de protecția mediului, asigurarea cadrului general de desfăşurare a activității punctului de vânzare, prezentarea produselor şi serviciilor aferente vânzării, realizarea vânzării, întocmirea situației vânzărilor şi raportarea acesteia, actualizarea stocurilor de produse. Fiecare modul de curs a fost intercalat cu orele corespunzătoare activității practice, pe durata cărora cursantele au putut aprofunda, la un nivel corespunzător din punct de vedere aplicativ, noțiunile şi conceptele învățate în timpul orelor de teorie.

Una dintre grupele care se apropie de finalizarea cursului de *lucrător în comerț* este şi cea din Regiunea de dezvoltare Bucureşti-Ilfov, având-o ca formator pe Costea Tania, specialist cu experiență relevantă în domeniu, formator acreditat ANC.

În cadrul întâlnirilor avute, cursantele şi formatoarea au creat o atmosferă plăcută, propice transmiterii informațiilor esențiale care fac obiectul cursului. Discuțiile au evoluat în deplin acord cu structurarea informațiilor din cadrul cursului – de la noțiunile de bază, referitoare la principalele atribuții ale unui lucrător în comerț, la elemente mai complexe, referitoare la modalitățile practice de atragere a clienților sau de rezolvare a reclamațiilor.

Competențele necesare la angajare pe piața forței de muncă în domeniul comercial sunt relativ complexe şi necesită uneori o implicare suplimentară din partea cursantelor, dar şi a formatorilor care participă în cadrul cursurilor de formare profesională.

Cursul de *lucrător în comerț* din cadrul proiectului POSDRU *FAIR* a reuşit să îmbine armonios cele două componente atât de necesare formarii în acest domeniu – cea practică şi cea teoretică –, acest lucru permițând tuturor participantelor creşterea reală a şanselor de angajare în domeniu.

Pentru doamnele care vor finaliza modulele de curs aferente *lucrătorului în comerț*, proiectul oferă, în continuare, posibilitatea absolvirii şi a cursului de *antreprenoriat integru*, implementat în cadrul proiectului de către *Asociația Română pentru Transparență*. Acest al doilea curs va completa în mod fericit noțiunile predate pe parcursul celui de *lucrător în comerț*, participantele având posibilitatea să-şi dezvolte şi competențe specifice mediului antreprenorial.

Finalitatea celor două cursuri este reprezentată nu numai de reorientarea profesională mai avantajoasă a cursantelor, ci şi de posibilitatea impulsionării efective a spiritului antreprenorial şi deschiderea unei afaceri pentru cursantele care manifestă inițiative în acest sens.

Proiectul POSDRU *FAIR* reprezintă o ocazie reală pentru dezvoltarea personală a participantelor şi utilizarea eficientă a potențialului acestora în direcția creşterii egalității de şanse în economie.

Specialist informare şi comunicare,
lector univ. dr. Iuliana Petronela GÂRDAN

Adresa proiectului: Bulevardul Nicolae Bălcescu nr 21, etaj 2, sector 1, cod poştal 010044, București;
Telefon: + 4031 6606 000; Fax: + 4031 6606 006

Titlul proiectului: *Femei active pentru integritate şi responsabilitate*;
Contract nr: POSDRU/144/6.3/S/134919
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 Investeşte în oameni
Axa prioritară 6 „Promovarea incluziunii sociale"; Domeniul major de intervenție: 6.3 „Promovarea egalității de şanse pe piața muncii"
Solicitant: *Asociația Română pentru Transparență / Transparency International Romania*
Partener – Universitatea *Spiru Haret* din București

PREUNIVERSITARIA

Se recunoaşte autoritatea publică a personalului didactic ?!

Statisticile oficiale privind agresiunile împotriva profesorilor sunt îngrijorătoare. Astfel, potrivit HotNews, 20% dintre şcolari îşi înjură profesorii, 5% dintre ei au lovit cu sălbăticie cadrele didactice, aproximativ 80.000 de profesori au fost jigniți, insultați, amenințați sau chiar loviți de către elevi şi părinți.

Federația Sindicatelor Libere din Învățământ (FSLI) a inițiat, la începutul anului şcolar, o propunere legislativă, prin care s-ar putea recunoaşte autoritatea publică a personalului didactic, atunci când se află la catedră şi când îşi îndeplineşte atribuțiile de serviciu. Numai că o astfel de modificare legislativă nu se poate realiza peste noapte, ea presupunând armonizarea a două legi, sub incidența cărora ar trebui să se afle dascălii. Un astfel de statut ar avea, în primul rând, un impact juridic (profesorii funcționează acum după regulile Legii Educației) şi, în al doilea rând, un impact financiar: salariile celor aproximativ 200.000 de cadre didactice ar trebui aliniate cu cele ale funcționarilor publici, trebuind, probabil, stabilite nişte corespondențe între gradele din învățământ şi funcțiile din sistemul autorității publice.

Ordine, respect şi disciplină în spațiul şcolii

Sindicatele din învățământul preuniversitar - FSLI şi FSE *Spiru Haret* au cerut în nenumărate rânduri legiferarea de obligații şi sancțiuni pentru părinții şi elevii care agresează fizic sau verbal un cadru didactic, însă fără niciun rezultat. Agresiunile şi abuzurile de tot felul au continuat în aceeaşi formă şi chiar au proliferat sub privirile îngăduitoare ale autorităților, care au continuat să susțină orbeşte cauza elevilor, în detrimentul cadrelor didactice. De aceea este atât de important demersul FSLI din această toamnă, pentru că redă celei mai nobile bresle speranța că se poate bucura din nou de respect, dar, mai ales, de siguranță. *Sperăm ca Parlamentul României să dea dovadă de înțelepciune şi să aprobe această mult-aşteptată inițiativă legislativă, care poate readuce ordinea, respectul şi disciplina în spațiul şcolii.Potrivit inițiatorilor legii, atribuirea statului de autoritate publică personalului didactic ar aduce o protecție a dascălilor, atât în fața elevilor, cât şi în fața părinților, ar permite pedepsirea eventualele abuzuri la care este supus, uneori, personalul din învățământ.* Conform inițiativei legislative a FSLI, personalul din educație trebuie să beneficieze de „respect şi considerație față de persoana sa şi față de profesie din partea beneficiarilor primari, secundari şi terțiari ai educației, precum şi din partea celorlalte cadre didactice, de un climat de ordine, disciplină şi respect, în timpul desfăşurării actului educațional în contexte formale, nonformale şi informale, de autoritatea de a lua decizii oportune, care să îi permită să mențină un mediu adecvat în timpul procesului de predare-învățare-evaluare, dar şi pe parcursul desfăşurării de activități extraşcolare, de susținerea părinților sau reprezentanților legali ai beneficiarilor primari ai educației, în realizarea actului educațional, de dreptul de a aplica sancțiuni disciplinare beneficiarilor primari, conform regulamentului de organizare şi funcționare al unității de învățământ, de protecție juridică adecvată pentru îndeplinirea sarcinilor, de sprijin şi implicare din partea autorităților, inclusiv a celor care au atribuții în domeniul învățământului, pentru asigurarea tratamentului, considerației şi respectului cuvenit funcției, în raport cu importanța socială şi sarcinile specifice, de campaniile desfăşurate la nivel național şi local, de către autoritățile administrației publice, pentru creşterea considerației şi prestigiului social”. În cazul unei infracțiuni îndreptate împotriva unui cadru didactic, urmărirea penală se va efectua în mod obligatoriu de către procuror, în conformitate cu dispozițiile art. 56, alin. (3), lit. b) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările şi completările ulterioare. Referitor la directorii unităților de învățământ în care s-a comis o infracțiune împotriva personalului didactic, aceştia sunt obligați să sesizeze de îndată organul de urmărire penală şi să ia măsuri pentru ca urmele infracțiunii, corpurile delicte şi orice alte mijloace de probă să nu dispară. De asemenea, procurorul se sesizează din oficiu dacă află că s-a săvârşit o infracțiune împotriva unui cadru didactic şi încheie un proces-verbal în acest sens.

O lege cu dublu impact: juridic şi financiar

Purtătorul de cuvânt al Inspectoratului Şcolar al Municipiului Bucureşti (ISMB) arată că obținerea statului de funcționari publici pentru dascăli presupune o serie de avantaje pentru cadrele didactice, dar subliniază că legislativul va trebui să țină cont de o serie de aspecte, dacă va adopta inițiativa FSLI. *Învățământul este structurat pe specializări pe care profesorii le predau, funcțiile sunt structurate în funcție de titularizări, definitivate, grade şi doctorate. Cadrele didactice vor fi protejate prin obținerea acestui statut, dar trebuie făcută o armonizare legislativă între Legea Educației şi Legea Funcționarului Public. Plus că ar trebui studiat, mai întâi, foarte clar, impactul pe care l-ar avea obținerea acestui statut asupra celor aproximativ 200.000 de cadre didactice, impactul juridic, dar şi cel financiar*, precizează prof. Marian Banu. Odată cu obținerea statului de autoritate publică, dascălul va obține şi armonizarea salariilor din învățământ cu cele din cadrul autorității publice, ceea ce ar putea însemna o creştere a acestora. În acest caz, implicațiile sunt ceva mai mari, inclusiv asupra bugetului de stat.

Cum se poate modifica Legea Educației

Preşedintele FSLI, prof. Simion Hăncescu, referitor la posibilitățile de implementare a propunerii, a spus, potrivit revistei *Tribuna Învățământului: Există o procedură legală, Parlamentul este cel care are această posibilitate de a modifica Legea Educației. Federația Sindicatelor Libere din Învățământ a formulat această expunere de motive în textul inițiativei. Am înaintat acest material către PSD, dar urmează să fie trimis tuturor parlamentarilor, pentru că este un demers foarte important şi ar trebui ca toți parlamentarii să fie conştienți de cauză şi să accepte această propunere, care ar aduce extrem de mult bine sistemului de învățământ*. Sindicaliştii din învățământ sunt optimişti. În opinia lor, inițiativa nu are de ce să nu treacă de cele două Camere, deoarece precedentul a fost creat cu alte două ordonanțe de urgență, elaborate în anii trecuți - OUG 21/2012 şi OUG 49/2014. *Deci, dacă există bunăvoință, Parlamentul se poate pronunța foarte repede. Nu ne interesează pe ce cale se va merge, esențial este ca această prevedere să fie în lege. Se pare însă că dezbaterile pe marginea noii legi vor trena şi de aceea vrem ca această propunere să treacă mai repede. Am luat-o puțin înainte, pentru că, în opinia noastră, există riscul ca Legea Educației să nu se modifice curând.*

Dascălii se gândesc mai mult la profesie decât la statut

Despre felul în care profesorii apreciază inițiativa Federației Sindicatelor Libere din Învățământ ca personalul didactic să aibă statut de autoritate publică, ne vorbeşte prof. Pavel Liviu Paul, directorul Liceului Teoretic *Marin Preda*, Bucureşti: *În calitate de director, de mai multă vreme eram asimilat funcționarului public. Nu ştiu ce să zic, este o problemă ceva mai complicată aici, aşa cum o ştiți şi de la medici. Diferența dintre profesori şi medici este foarte mare, în sensul că profesorilor nu le bagă nimeni ceva în buzunar. Revenind la întrebarea dvs., nu am încă o părere foarte bine formată şi, de altfel, nu am studiat foarte bine inițiativa sindicatului. Din punctul meu de vedere, în principal, statutul de autoritate publică înseamnă automat o serie de obligații şi drepturi în plus. Faptul că schimbi statutul nu este un aspect important. Probabil că acesta ar fi unul dintre paşi pentru a reface statutul profesorilor*. Cât despre faptul că o astfel de lege, care ar impune un anume statut dascălilor, ar oferi o protecție suplimentară, profesorul Pavel Liviu Paul spune că: *În opinia mea, această protecție este mai degrabă a funcției şi a imaginii meseriei de profesor pe toate planurile şi nu este doar o protecție împotriva reclamațiilor de orice fel. Spre exemplu, eu am o mare problemă cu sistemul de relații dintre profesor şi toți ceilalți actori. Adică orice părinte sau copil poate face orice fel de reclamație, iar tu eşti obligat să răspunzi. Sistemul de protecție acționează exact în acest sens. În al doilea rând, aş face nişte reglementări mai solide şi mai serioase în ceea ce priveşte realațiile dintre profesori şi toți ceilalți actori ai educației*. La rândul său, prof. Barbu Bițoaică, de la Colegiul Tehnic *Gheorge Asachi*, Bucureşti, este de părere că *Ar fi bine ca profesorii să aibă un statut aparte. Din păcate, în acest moment, cadrele didactice nu îl au. Privind din acest unghi, inițiativa sindicatului ar putea să ne ajute într-un fel. Asta nu înseamnă că, dacă va exista acest statut, vom avea şi profesori tineri în sistem. Nu, deoarece nu există o motivație pentru aceştia. Această motivație, să ne înțelegem, este salariul. Sau… mai există o posibilitate, aceea de a avea de mici dorința de a deveni profesori, iar, în acest caz, sacrifică orice şi devin cadre didactice. Eu mă gândesc cu groază că, peste 10 ani, mare parte a profesorilor va ieşi la pensie. Cine o să vină în locul lor şi ce o să se mai aleagă de învățământ, pentru că văd ce profesori vin, dacă vin, pentru că vin doar cei care erau mai slabi şi care nu şi-au găsit un alt loc de muncă. Cei buni lucrează, de cele mai multe ori, în cu totul alte domenii.*

Noua lege ar aduce un plus de cel puțin 10% la salariu

Salariile cadrelor didactice ar putea fi majorate cu mai mult de 10%, de la 1 decembrie anul curent, dacă vor fi identificate fonduri disponibile în acest sens, a declarat ministrul Educatiei şi Cercetării Ştiințifice, Sorin Câmpeanu, după întâlnirea avută cu sindicatele din învățământ, la mijlocul lunii trecute (17 septembrie 2015): *Guvernul a propus creşteri de salarii de 10% începând cu 1 decembrie 2015. Este vorba ca tot ceea ce a fost asumat prin acel acord din domeniul Educației pentru anul 2016 să fie acordat din decembrie. Am afirmat, în numele Guvernului, că, peste acest 10%, tot ceea ce se va regăsi ca fiind disponibil va putea fi adăugat pentru creşteri de salarii în educație.* Salariile profesorilor au crescut cu 5% în luna martie şi cu 5% în septembrie. O nouă creştere, în luna decembrie, ar antrena o majorare cu 20% a salariilor profesorilor în 2015. În acest moment, salariul minim brut pe țară este de 1.050 lei, în timp ce salariul unui învățător debutant este de 1.170 de lei brut (857 de lei - net) şi de 1.189 de lei brut (871 lei - net) pentru un profesor debutant.

Gabriela MOLDOVEANU
Mihăiță ENACHE

Ultima oră!

A fost acceptată solicitarea ca, în educație, după ce s-au acordat creşterile salariale de 10% pentru personalul didactic şi după ce s-au acordat 12% pentru personalul nedidactic în august, să se mai acorde în acest an, începând din decembrie, o creştere de 15% pentru tot personalul din învățământ, a anunțat luni, 12 octombrie, de la Guvern, ministrul Sorin Cîmpeanu.

Semnarea protocolului de colaborare în vederea derulării proiectului

Limba română este patria mea

Urmare din pag.1

Referindu-se la protocolul semnat, ministrul Educației şi Cercetării Ştiințifice a declarat: „Este un pas extrem de important în sistematizarea, să spunem, măsurilor de susținere a identității culturale a românilor şi de promovare a limbii române. Acest lucru se înscrie în contextul general al internaționalizării activităților în sistemul de educație românesc, internaționalizare ce constituie o prioritate esențială pentru Ministerul Educației şi Cercetării Ştiințifice din România. În urma acestui protocol, se vor încheia parteneriate între inspectorate şcolare județene şi instituții similare din străinătate, prin care se vor colecta, pe bază de voluntariat, materiale care să susțină limba, cultura şi civilizația română. Un exemplu pozitiv în acest sens este dat de cele 44 de lectorate de limba română din cadrul *Institutului Limbii Române*, instituție ce funcționează în coordonarea Ministerului Educației – institut care a organizat *Conferința Limba Română în lume* în urmă cu o săptămână la Berlin, conferință care a avut un real succes, aici participând toți lectorii de limbă română de pe cele trei continente Europa, Asia şi America de Nord. Dorim dezvoltarea activităților acestui *Institut al Limbii Române* prin multiplicarea numărului de lectorate şi consider că este un efort financiar pe care România poate şi trebuie să îl facă, în scopul promovării limbii române, dar şi a culturii şi civilizației. Sunt convins că, beneficiind de sprijinul Institutului *Hurmuzachi* şi a parteneriatelor deja existente între instituțiile de învățământ din România şi instituții similare din străinătate, se vor identifica cele mai eficiente căi de promovare. Protocolul acesta creează cadrul, dar nu rezolvă integral problema. Creează cadrul în care să abordăm într-o măsură sistematizată această susținere a limbii, culturii şi civilizației române peste hotare.”

Tot cu prilejul semnării protocolului, Mihai Sorin Cîmpeanu a făcut şi un anunț legat de sistemul de recunoaştere şi echivalare a diplomelor. „Am emis, în urmă cu câteva zile, un ordin de ministru care prevede descentralizarea activităților necesare cunoaşterii şi echivalării diplomelor pentru perioadele de studii efectuate în străinătate. Acest lucru vizează românii din diaspora, care intenționează să se reîntoarcă în România şi, bineînțeles, un lucru esențial este recunoaşterea şi echivalarea studiilor pe care copiii acestora le-au efectuat în străinătate. Pentru a flexibiliza întreg procesul de recunoaştere şi echivalare a diplomelor, am descentralizat, de la nivelul Ministerului Educației şi Cercetării Ştiințifice, din Centrul Național de Recunoaştere şi Echivalare Diplome la nivelul Inspectoratelor Şcolare. Sunt convins că va diminua substanțial perioada de procesare a acestor solicitări, ceea ce, bineînțeles, va contribui la creşterea nivelului de satisfacție al celor care au nevoie de această recunoaştere a perioadei de studii efectuate în străinătate.”

Cu privire la durata procedurii de recunoaştere şi echivalare a studiilor, ministrul Educației şi Cercetării Ştiințifice a precizat: „O săptămână mi se pare un termen rezonabil pentru analiza acestor solicitări, pentru că trebuie făcută o analiză profesionistă, pentru că este un lucru foarte serios recunoaşterea studiilor oricărui tânăr din străinătate.” Potrivit ministrului, măsura recunoaşterii şi echivalării studiilor nu vizează doar elevii români care studiază în străinătate: „Am făcut conexiunea cu evenimentul de astăzi şi m-am referit la conaționalii noştri care se întorc în România, dar este vorba şi de cetățeni străini care doresc să urmeze o formă de educație în România şi au nevoie de această recunoaştere a studiilor, până în momentul de față, la nivel preuniversitar. Urmează să vedem ce putem face pentru recunoaşterea şi echivalarea studiilor la nivel universitar, pentru că şi acolo avem specializări efectuate în străinătate, în domenii de mare interes pentru noi, şi aş exemplifica prin faptul că ne pleacă foarte mulți medici şi să ştiți că sunt cazuri în care vin medici în țară, din păcate, nu atât de mulți pe cât ne-am dori, dar, nu de puține ori, aceşti medici întâmpină dificultăți în recunoaşterea şi echivalarea studiilor prin, să spunem, incompatibilitate sau compatibilitate insuficientă între nomenclatorul specializărilor din România şi nomenclatorul specializărilor din alte state, îndeosebi din afara Uniunii Europene. Aceste lucruri trebuie reglate şi sunt în atenția Ministerului Educației.” Totodată, ministrul a ținut să precizeze faptul că activitatea Consiliului Național de Recunoaştere şi Echivalare Diplome (CNRED) se va axa, în principal, pe învățământul universitar, dar va sprijini inspectoratele şcolare, care se vor ocupa cu procedurile de recunoaştere şi echivalare a diplomelor din învățământul preuniversitar, punctând faptul că la nivelul CNRED „există o expertiză importantă care trebuie valorificată”.

Întrebat despre situația olimpicilor, în rândul cărora foarte mulți doresc să îşi continue studiile în străinătate, pentru că nu sunt mulțumiți de sistemul actual de învățământ, ministrul Educație şi Cercetării Ştiințifice a declarat: „Anul trecut am avut un număr de 266 de premii obținute la olimpiadele internaționale. Sunt convins că, anul acesta, numărul elevilor români care obțin premii la olimpiadele internaționale va fi aproximativ la fel, ceea ce constituie o recunoaştere a sistemului de educație din România. Vizavi de opțiunea fiecăruia, sigur, aceasta trebuie respectată. Important este să ne concentrăm pe susținerea sistemului de educație, în aşa fel încât a continua studiile în România să devină o alternativă viabilă pentru aceşti elevi, care constituie elita tinerilor din țara noastră. Acest lucru se poate face prin reforma curriculară, prin susținerea dezvoltării infrastructurii şcolilor româneşti, prin axarea pe competențele cheie, prin lucruri care contează în decizia de a urma cursurile unei facultăți în România sau într-o altă țară”.

Mihăiță ENACHE

Şapte premiere româneşti la *CinEast* Luxemburg

Şapte premiere româneşti figurează pe afişul festivalului *CinEast* - dedicat filmului din Europa Centrală şi de Est - din Luxemburg, în perioada 8-25 octombrie 2015.

În competiția oficială a fost selectat lungmetrajul *Autoportretul unei fete cuminți,* de Ana Lungu, în program fiind, de asemenea, *Aferim,* de Radu Jude, *De ce eu*?, de Tudor Giurgiu, şi *Mai aproape de lună,* de Nae Caranfil. Vor fi proiectate şi: *Acasă la tata,* de Andrei Cohn, *Pe drumuri neumblat,e* de Dieter Auner, şi *Ce lume minunată,* de Anatol Durbaiția.

În acest an, *CinEast* beneficiază de o vizibilitate sporită, evenimentul desfăşurându-se în perioada deținerii de către Luxemburg a Preşedinției Consiliului European.

Marea petrecere, de Petre Barbu, cartea cea mai îndrăgită de liceeni

În cadrul Serii FILIT de la Teatrul Național Iaşi, a avut loc ceremonia de decernare a *Premiului liceenilor* pentru *cea mai îndrăgită carte* a anului 2014. Premiul i-a fost acordat scriitorului Petre Barbu, pentru cartea *Marea petrecere*, apărută în anul 2014 la Editura *Cartea Românească*. Juriul a fost compusdin elevi de la liceele ieşene, coordonați de profesorii lor.

România la Târgul Internațional de Carte de la Frankfurt

În perioada 14-18 octombrie 2015, România participă la Târgul Internațional de Carte de la Frankfurt, cel mai important punct de întâlnire la nivel mondial dintre reprezentanții industriei de carte şi profesioniştii din domeniul tehnologiei şi al industriilor creative derivate, precum cea a filmului şi a jocurilor.

George Enescu omagiat la New York

Cu ocazia împlinirii a 60 de ani de la intrarea în eternitate a marelui violonist, compozitor şi dirijor George Enescu şi la aniversarea a zece ani de la premiera americană a operei *Oedipe*, personalitatea şi memoria muzicianului român va fi omagiată în cadrul unui eveniment desfăşurat în 15 octombrie 2015, în sala *Auditorium* a Institutului Cultural Român din New York. Sub titlul *Oedipe, pe înțelesul tuturor*, baritonul Ştefan Ignat, de la Opera Națională Bucureşti, va prezenta geneza capodoperei enesciene.

Concertul pianistei Ilinca Dumitrescu şi fagotistului Vasile Macovei la Rabat

Aniversării a 80 de ani de la deschiderea primei misiuni diplomatice a României pe teritoriul Marocului, un Consulat Onorific, la Tanger, în 1935, i-a fost dedicat, în data de 30 septembrie 2015, la Rabat, în Sala mare a Bibliotecii Naționale a Regatului Maroc, recitalul extraordinar al pianistei Ilinca Dumitrescu, avându-l ca invitat special pe fagotistul Vasile Macovei. Concertul celor doi mari artişti a cuprins, atât lucrări din repertoriul universal, cât şi pagini alese din creația compozitorilor români (Ciprian Porumbescu, George Enescu, Paul Constantinescu, Ion Dumitrescu, Doru Popovici). Un punct inedit al programului l-a constituit interpretarea de către pianista Ilinca Dumitrescu a unei piese a compozitorului contemporan marocan Nabil Benabdeljalil. Recitalul, prefațat de Ambasadorul României în Maroc, Excelența Sa doamna Simona Ioan, s-a bucurat de un foarte mare succes, publicul, format din ambasadori şi membri ai corpului diplomatic, oficialități, oameni de cultură şi artă, reprezentanți ai diasporei şi studenți, aplaudând îndelung talentul artiştilor români.

JAZZAJ revine la ARCUB: *Allotropy*

JAZZAJ va redeschide seria concertelor din această toamnă cu *Allotropy*, un concert care îmbină, cu succes, noutatea cu tradiția în materie de muzică. Organizat de ARCUB, evenimentul va avea loc sâmbătă, 17 octombrie, de la ora 20:00, la Sala ARCUB, unde ARCUS TRIO ne va arăta cum sună doina cântată la saxofon, tobe şi nord organ. Sâmbetele jazzului inaugurate anul trecut de ARCUB continuă tradiția concertelor bilunare marca JAZZAJ.

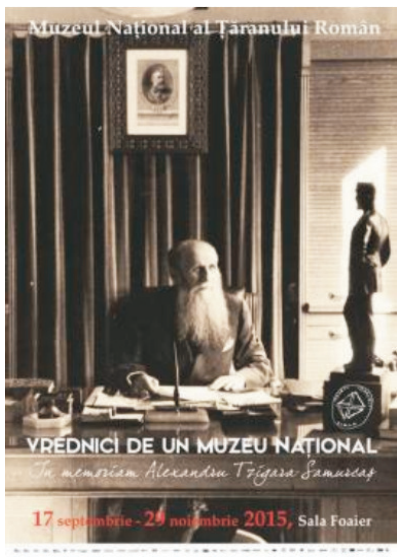

Vrednici de un muzeu național expoziția creatorului Muzeului Țăranului Român

La *Muzeul Național al Țăranului Român* este deschisă, până pe 29 noiembrie 2015, expoziția temporară *Vrednici de un Muzeu Național. In memoriam Alexandru Tzigara-Samurcaş.* Alexandru Tzigara-Samurcaş este creatorul, în 1906, al *Muzeului de Artă Națională*, actualul *Muzeu Național al Țăranului Român*. Expoziția sugerează atmosfera acelui prim *Muzeu de Artă Națională*, expunând, atât obiecte achiziționate de Tzigara-Samurcaş şi păstrate în colecțiile *Muzeului Țăranului*, cât şi obiecte personale, oferite cu generozitate spre expunere de urmaşi, obiecte aflate în colecția *Maria şi Tudor Berza.*

Valori româneşti

Simion MEHEDINȚI – părintele geografiei româneşti

Savant polivalent, educator, om politic şi de stat, Simion Mehedinți este recunoscut unanim ca părinte al geografiei românești. Practic, progresul geografiei în țara noastră a început odată cu înființarea catedrei de geografie în cadrul Facultății de Litere din Bucureşti (1900), catedră destinată unei mai bune pregătiri a viitorilor profesori de geografie, ocupată inițial de Simion Mehedinți, profesorul care va deschide o nouă perspectivă geografiei românești.

Simion Mehedinți s-a născut în 19 octombrie 1868, la Soveja, jud Vrancea, pe plaiurile de pe care a fost culeasă balada *Miorița*. Drumul său spre afirmare începe la şcoala din sat; din septembrie 1875, trece apoi pe la şcoala din Vidra, la Seminarul Teologic Ortodox din Roman, iar, în anul 1883, se află la Seminarul Central din Bucureşti. Obligat de starea materială să peregrineze de la o şcoală la alta, în anul 1884, Simion Mehedinți este elev al liceului din Focşani, după care frecventează şi absolvă cursurile Liceului *Sf. Sava* din Bucureşti, unde l-a avut ca profesor de filozofie pe D. Laurian. Tânărul plecat din Soveja a urcat treptat şi sigur treptele consacrării. Se înscrie mai întâi la Facultatea de matematică din Bucureşti, întrucât, în timpul studiilor liceale, s-a dovedit un elev strălucit. Situația materială l-a obligat s-o abandoneze. În 1888 obține, prin concurs la Şcoala Normală Superioară, bursa prin care şi-a asigurat mijloacele de întreținere la Universitate pe durata studiilor superioare, 1888-1892. Licența a obținut-o în 1892, în litere, cu lucrarea: *Ideile Iui J. J. Rousseau asupra educației*, după care este numit profesor suplinitor la catedra de istorie a liceului din Focşani. La recomandarea lui Alexandru Odobescu, Societatea Română de Geografie îi acordă o bursă pentru a urma, la Paris, *studiile mai înalte de geografie*. În anul 1899, îl întâlnim la Leipzig, unde îşi susține teza de doctorat, cu tema: *Uber die katographische induktion*, obținând calificativul *Maxima cum Laude*.

Întors în țară în martie 1899, la propunerea Societății Române de Geografie, propunere la care aderă şi Titu Maiorescu, este numit primul profesor, la prima catedră de geografie, nou creată la Universitatea din Bucureşti. La această catedră funcționează ca profesor, din 1900, timp de 38 ani, până în 1938, când demisionează, demisia fiind corelată cu faptul că noua Lege a învățământului superior stabilea trecerea geografiei, în cadrul Universității din Bucureşti, de la Facultatea de Litere la cea de Ştiințe.

Personalitatea ştiințifică a savantului Simion Mehedinți se impune la începutul secolului XX, care, prin lucrări proprii, direcționează, atât învățământul gimnazial, cât şi pe cel superior. Este momentul când se dezvoltă o noua gândire geografică, axată pe geografia generală, geografia regională şi de ramură. În această perioadă, Simion Mehedinți se remarcă prin adâncirea conceptelor geografice de bază, conturate anterior asupra geografiei fizice şi economice, prin fundamentarea teoretică a direcțiilor principale în geografie, merit pentru care este considerat întemeietorul geografiei moderne românești. A elaborat un sistem propriu de gândire geografică, concretizat în lucrarea sa fundamentală: *Terra – introducere în geografia ca ştiință* (2 vol., 1931). Între 1940 şi 1944, a colaborat cu revista *Geopolitică şi geoistorie*, dar şi la numeroase alte ziare şi reviste, mai ales la: *Convorbiri literare* (pe care a condus-o mulți ani), *Cuvântul Studențesc*, *Duminica poporului*, *Lamura*, precum şi la cele de specialitate, cu multe studii de geografie, metodologie geografică şi, mai ales, antropogeografie: *Analele Academiei Române*, *Buletinul Societății Române de Geografie*, *Analele Dobrogei*, *Natura*, *Anuarul de Geografie şi Antropogeografie*, *Volkermagasin* (Germania) şi multe altele.

Pentru meritele sale deosebite, Simion Mehedinți este ales, în anul 1915, membru al Academiei Române. La şedința oficială de acordare a titlului de academician, ținută mai târziu, la 6 mai 1920, din cauza Primului Război Mondial, a susținut teza *Caracterizarea etnografică a unui popor prin munca şi uneltele sale*, care constituie principala sa lucrare de etnografie.

Marginalizat după instaurarea comunismului (cea mai mare parte a studiilor sale fiind interzisă), s-a stins din viață în anul 1962.

Cristina MOLDOVEANU

Invitații în lumea artelor plastice

Când plastica uneşte materia, conceptualul şi simbolul într-un tot

„De cele mai multe ori, caut ca obiectul creat (pictură, grafică, fotografie sau obiect pur şi simplu) să aibă doar un mesaj comunicat vizual, direct, fără conotații, simbolistică sau alte trimiteri în zona conceptualistă, cel puțin până în acest moment. Aceasta întrucât consider plastica drept arta care spiritualizează prin excelență materia palpabilă, conceptul şi simbolul, noțiunile în general putând doar completa impactul vizual", spune pictorul Vasile Tolan pe site-ul său.

Artistul Vasile Tolan s-a născut în Buru, jud. Cluj, în 1953. Este absolvent al IAP Cluj-Napoca şi al Universității Naționale de Artă București. Este doctor în arte vizuale. Între anii 1990 şi 1993 a fost preşedinte al Filialei interjudețene Cluj-Bistrița a Uniunii Artiştilor Plastici, iar, între anii 2007 şi 2008, a fost membru al Biroului Operativ al UAP din România. În prezent, este vicepreşedinte al Uniunii Artiştilor Plastici.

A avut peste 20 de expoziții personale în Europa şi America. A participat la numeroase expoziții şi simpozioane naționale şi internaționale şi colaborează cu galerii şi instituții culturale din Europa, America şi Asia. Este prezent cu lucrări în colecții particulare şi de stat din Europa, America, Africa şi Asia.

Texturile, materialele şi formele din lucrările lui Vasile Tolan sunt mereu surprinzătoare. În fiecare lucrare descoperim un univers nou de stări şi expresii. Arta lui Tolan relevă modul în care autorul urmăreşte expresivitatea materiei artistice, nu numai ca suport al produsului artistic, ci şi al întregii creații, purtând în sine capacitatea de a obiectiva lumi virtuale. Este explicitat aici interesul său pentru mesajul intrinsec al materiei – fie că este vorba de o materie extrasă direct din natură (nisip, pietriş, deşeuri lemnoase etc.), fie de una sofisticată, implicând efort uman, tehnică şi tehnologie (hârtie, sticlă, folii de nailon etc.) sau purtând amprenta uzului acesteia de către ființa umană (mănuşi de sudură folosite, şosete scoase din uz, baterii electrice goale, bucăți de ziar, piepteni uzați ş.a.) – pentru regizarea raporturilor dintre diverse materii şi materialități cât şi pentru căutarea expresivității gestului spontan vizând obiectivarea stărilor interioare tensionale.

Amadeus, premiera teatrală în care se întâlnesc trei generații de actori

Iubitorii de teatru sunt invitați, luni, 19 octombrie, de la ora 19:00, la Sala *Radu Beligan* a Teatrului de Comedie pentru a vedea premiera spectacolului de comedie, *Amadeus,* de Peter Shaffer, în regia lui Toma Enache. Noua punere în scenă va fi dublată de aniversarea îndrăgitului actor Ion Dichiseanu, căruia spectatorii îi vor putea ura *La mulți ani!*, la scenă deschisă. Montarea de la București reuneşte actori extraordinari, din trei generații diferite, printre care: Sebastian Papaiani, Ion Dichiseanu, Tomi Cristin, Victoria Cociaş, George Pişтereanu, Mălina Tomoiagă, Liviu Cheloiu, Teodora Calagiu Garofil, Teodora Vasu, Ştefania Istrate, Marius Mihăilă şi Andrei Necula.

OPINII PE CONT PROPRIU

Epoca patrioților și viitorul pragmatismului în România

Îi știm bine. Au fost bunicii și părinții noștri. Toți cei din generația lor erau la fel. În cursul vieții au suportat vremelnic și stăpâniri străine, războaie și plata ulterioară a participării la aceste războaie**.** În ciuda stăpânirilor străine au vrut să rămână mereu români. Pentru ei a existat mereu o linie dincolo de care nu concepeau să se treacă. Nicio concesie nu era posibilă dacă aveau sentimentul că pentru țară nu este bine. La ei, cuvântul patrie avea semnificație adâncă. În epoca lor era firesc să poți înălța glasul, ori de câte ori era cazul, pentru demnitatea națională. Au fost mereu cu gândul la o Europă care să fie și a noastră. Atâta timp cât stai alături de ceilalți și interesele tale sunt respectate, în orice parteneriat internațional, rămâi patriot.

În cursul firesc și tumultos al istoriei a venit trecerea (revenirea) la economia de piață, globalizarea, intrarea în UE și în NATO. Cei mai tineri ne-am grăbit. Dintre patrioți încă mai erau mulți în viață. Ne-au cerut ca tot ce se vinde din avuția statului să se întoarcă la cei care au creat-o. Dar n-a fost așa. Cea mai mare parte a ajuns în buzunarele câtorva profitori. Ne-au spus că putem renunța la *suveranitate,* pentru a intra în Uniunea Europeană, dar nu trebuie să renunțăm la *demnitate*. La demnitatea de a fi român. Ne-au spus că este bine să investească în România întreprinzători străini serioși, dar să nu intrăm în relații cu unii refuzați în țările lor. Ne-au recomandat să fie cunoscută de public fiecare tranzacție de vânzare a patrimoniului de stat, pentru că aceia care negociază și semnează sunt reprezentanți, nu proprietari ai bunurilor. Cei care au muncit pe bani puțini ca să fie construite valorile materiale ale țării au calitatea de proprietari.

Câteodată i-am ascultat, dar în majoritatea cazurilor nu am ținut cont de sfaturile lor. Când jaful a devenit regulă au apărut, firesc, voci mai puternice din generația patrioților. Sfaturile blânde au fost înlocuite uneori cu tonuri stridente și mai puțin politicoase. Nu am avut capacitatea să separăm forma mesajului, uneori nepotrivită, de conținutul său, tulburător de adevărat. Pragmatismul soluțiilor personale a luat locul interesului național. Ochii noștri au fost mult mai atenți la mirajul Occidentului și la fondurile Uniunii Europene decât la dezastrul din interiorul țării. Deoarece timpul acționează fără menajamente, unul câte unu, membrii generațiilor de patrioți, a trecut în lumea drepților. Noi, cei din *epoca pragmatismului,* am devenit, astfel, majoritari.

Lupta lor a fost tot mai grea și cu șanse tot mai mici de reușită. În fața *civilizației banului* și în scădere numerică permanentă, cei din *epoca patrioților* aveau șanse tot mai mici de reușită.

Dacă nu am dorit sau nu am avut interesul să-i susținem, dacă nu am fost de acord cu ei în multe probleme, dacă au spus cât de rea este situația, dar nu au reușit să facă un proiect acceptabil pentru noi, dacă unii lideri ai generației lor au fost trădați (căci și trădarea e scrisă-n legile omenești) și nu au avut abilitatea la înălțimea idealurilor, după ce s-au stins din viață, ne rămâne totuși ceva de făcut.

Să nu le uităm strigătul de disperare pentru Patrie și pentru cei năpăstuiți de ghilotina economiei de cumetrie din țara noastră. Când întocmim planuri de viitor mai bune decât ei să nu ne facem că nu au existat. Să prindem în opera noastră raza flăcării din munca lor și să lăsăm cenușa să se stingă. Sau poate, de ce nu, înfrângerea lor este vremelnică și cineva, în viitor, va cântări altfel faptele lor și pragmatismul nostru.

Cu lacrimi nevăzute în ochi la moartea unui Patriot,

Conf. univ. dr.
Aurelian Virgil BĂLUȚĂ

Construim împreună viitoarea ta carieră profesională

Proiectul POSDRU *Construim împreună viitoarea ta carieră profesională,* derulat de Universitatea *Spiru Haret*, Facultatea de Management Financiar Contabil - centrul Constanța, în parteneriat cu Colegiul Tehnic *Nicolae Titulescu* din Medgidia și *Asociația pentru Comunitate și Familie 2006,* a ajuns la final, informează TVH.

Peste 500 de elevi au avut alături de ei cadre didactice bine pregătite pentru a-i consilia în viitoarea carieră profesională. 100 dintre aceștia au putut realiza și stagii de practică pentru care au primit subvenții.

Proiectul a avut ca obiectiv creșterea șanselor de succes ale viitorilor absolvenți de liceu în procesul de tranziție de la școală la nivele superioare de educație sau la locul de muncă, prin furnizarea unui program integrat de consiliere profesională și practică.

Profesori, elevi, experți, oameni de afaceri, toți s-au reunit la Medgidia pentru a sărbători reușita. Proiectul POSDRU, ajuns la final, a mărit considerabil șansele tinerilor de a obține un loc de muncă bine plătit și mai ales în domeniul pe care și-l doresc.

Construim împreună viitoarea ta carieră profesională este confinanțat din fondul social european prin programul operațional sectorial dezvoltarea resurselor umane 2007-2013 investește în oameni.

Studenții de azi, specialiștii de mâine

Decizia Curții Constituționale a României nr. 669 din 12 noiembrie 2014

Într-o societate democratică, puterea *demosului* este absolută, suverană, cu condiția de a purta în ea fiorul fricii de Dmnezeu și al rușinii față de oameni, căci, numai așa, *vox populi, vox Dei*. Un rol deosebit de important în implementarea democrației îl are și modul în care se manifestă și se experiază și credința în Dumnezeu, precum și activitatea de asimilare catehetică/ didactică a preceptelor religios-morale, lucru conferit și de prezența formulei *așa să-mi ajute Dumnezeu* în jurământul de învestire în funcțiile de demnitate publică. Importanța religiei, ca disciplină de învățământ, se reține și din faptul că aceasta face parte din trunchiul comun al ariei curriculare, fiind reglementată, atât prin dispozițiile *Legii învățământului* 84/1995, cât și ale *Legii educației naționale* nr 1/2011. Potrivit art.2 lit.e) din *Metodologia privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar – planuri - cadru de învățământ și programe școlare*, aprobată prin *Ordinul ministrului educației naționale* nr.3593 din 18 iunie 2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.490 din 2 iulie 2014, *trunchiul comun (TC) reprezintă oferta educațională stabilită la nivel central, parcursă în mod obligatoriu de elevi în funcție de nivelul de școlaritate, anul de studiu, filieră, profil și specializare; TC asigură egalitatea de șanse la educație pentru toți elevii.* Totodată, în conformitate cu art.18 din *Legea educației naționale* nr.1/2011, planurile - cadru ale învățământului primar, gimnazial, liceal și profesional includ Religia ca disciplină școlară, parte a trunchiului comun. Elevilor aparținând cultelor recunoscute de stat, indiferent de numărul lor, li se asigură dreptul constituțional de a participa la ora de Religie, conform confesiunii proprii. Totuși, de o dezbatere în contencios nu a scăpat nici desciplina de învățământ *religie*, participarea elevilor la ora de religie fiind supusă spre judecare completului de Judecători ai Curții Constituționale în anul 2012, respectiv 2014, când au fost atacate, ca excepție de neconstituționalitate, dispozițiile art. 9, alin. 2, teza întâi din *Legea învățământului* 84/1995, și art. 18 alin. 2 teza întâi din *Legea educației naționale* 1/2011, respectiv dispozițiilor art. 9 alin. (1) și (2) din *Legea învățământului* nr. 84/1995, art. 18 alin. (1) și (2) din *Legea educației naționale* nr. 1/2011, precum și a dispozițiilor art. 61 alin. (3) din *Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României.*

Religia apărată de CEDO

Problema fenomenului religios este una deosebit de complexă, acest lucru reieșind și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și din deciziile nr. 306/2012 și, respectiv, nr. 669/2014 ale Curții Constituționale a României, căci religia sau convingerea constituie pentru cel care o practică unul dintre elementele fundamentale ale concepției sale despre viață, așa cum se reține și din alineatul 4 al *Declarației cu privire la toate formele de intoleranță și discriminare, bazată pe religie sau convingere*.

În opinia mea, o decizie ce nu observă în toată profunzimea sa fenomenul religios, chiar și numai sub forma participării la ora de religie, este Decizia Curții Constituționale a României nr. 669 din 12 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea învățământului nr. 84/1995, art. 18 alin. (1) și (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, precum și a dispozițiilor art. 61 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României.

Protecția directă a libertății religioase este garantată de instrumente internaționale cum ar fi: *Declarația universală a Drepturilor Omului* – art. 18 (25 nov. 1991), *Declarația cu privire la toate formele de intoleranță și discriminare, bazată pe religie sau convingere*, *Declarația americană a drepturilor și obligațiilor omului* – art. 3 (2 mai 1948). La acestea se poate reține și Decizia Curții Constituționale a României nr. 306 din 27.03.2012 asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea învățământului nr. 84/1995 și ale art. 18 alin. (1) și (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011. În conformitate cu art. 32 alin. (7) din Constituție, *Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.* În sensul art. 18 din *Declarația Universală a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei, acest drept implicând libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile sale prin învățământ.* Articolul 18 alin. (1) din *Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice* cuprinde o reglementare identică, iar alin. (2) prevede că *nimeni nu va fi supus vreunei constrângeri putând aduce atingere libertății sale de a avea sau de a adopta o religie sau o convingere la alegerea sa.* Prin art. 13 pct. 3 din *Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale*, statele-părți la acest pact s-au angajat să respecte libertatea părinților și, atunci când este cazul, a tutorilor legali de *a asigura educația religioasă și morală a copiilor lor în conformitate cu propriile lor convingeri.* Art. 9 paragraful 1 din *Convenția Europeană a Drepturilor Omului* prevede că *Orice persoană are dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea în mod individual sau în colectiv, în public sau în particular, prin cult, învățământ, practici și îndeplinirea ritualurilor.* Ținând cont de toate aceste dispoziții, Curtea constată că atât art. 9 alin. (1) și (2) din Legea învățământului nr. 84/1995, cât și art. 18 alin. (1) și (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011 prevăd acordul părinților pentru ca elevul să participe la ora de religie. Libertatea de religie este formulată pozitiv chiar în textul *Convenției Europene a Drepturilor Omului*. Mai mult, Comitetul Drepturilor Omului, în *Comentariul general nr. 22 din 1993*, cu privire la *Dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și religioasă*, atrage atenția Statelor-părți că libertatea gândirii și libertatea conștiinței sunt protejate într-aceeași măsură cu libertatea religioasă și a convingerilor. De la caracterul fundamental al acestor libertăți nu se poate deroga nici chiar în cazul unui pericol public excepțional. Articolul 18 protejează convingerile teiste, non-teiste și ateiste, precum și dreptul de a nu practica nicio religie sau convingere. Aceste libertăți sunt protejate fără rezervă de art. 19, alin. 1.

Cât de justă este decizia CCR

Având în vedere faptul că, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, principiul discriminării este garantat *în special în exercitarea dreptului la un tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui alt organ jurisdicțional; a drepturilor civile, în special: dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie; dreptul la libertatea de opinie și de exprimare; dreptul la educație și la pregatire profesională*, în opinia mea, Decizia Curții Constituționale a României nr. 669/2014, așa cum este redată, consider că este discriminatorie și injustă, deoarece, în soluționarea cauzei, nu s-a luat în considerare și specificul orei de religie, care este unul aparte, așa cum reiese inclusiv din dubla subordonare a învățământului religios, invocată de Legea nr. 1/2011, art. 15, alin. (1), căci ora de religie nu este o disciplină de învățământ solitară, ca o monadă, în ansamblul disciplinelor de învățământ. După părerea mea, viziunea Curții, redată la punctele 17-22 ale Deciziei 669/2014, este una eronată, pentru că, neobservând inclusiv dispozițiile și jurisprudența CEDO, face o interpretare ce se plasează a fi discriminatorie și injustă, căci Biserica nu obligă pe nimeni să participe la ora de religie. Realitatea spirtuală nu afectează, ci confirmă *respectarea libertății conștiintei, precum și respectarea dreptului părinților sau a tutorilor de a asigura educația copiilor lor minori potrivit propriilor convingeri, respectându-se deplin astfel libertatea de constiință și religie, care implică libertatea de a aparține sau nu vreunei religii, consacrate de art. 29 alin. (1), (2) si (6) din Constituție, făcând prin aceasta ca legiuitorul să-și țină obligația de neutralitate și impartialitate.*

Din păcate, ceea ce a reținut, la punctual 19 al Deciziei nr. 669/2014, Curtea Constituțională a României, că *o atare reglementare (a prezumării orei de religie n.m.) nu reprezintă altceva decât o constrângere a persoanei în manifestarea unei opțiuni, ceea ce de plano contravine libertății conștiinței consacrată de Constituție,* reprezintă o imensă discriminare și injustă interpretare nu numai a fenomenului religios, în adâncul ființei sale, ci și a dispozițiilor și jurisprudenței CEDO, care reține că dreptul la libertatea religioasă este unul dintre acele drepturi a căror dimensiune individuală este strâns corelată cu o dimensiune colectivă, în fața fenomenului religios, punerea în aplicare a drepturilor individuale de către Statele semnatare ale Convenției având a se opera sub semnul unei importante marje de interpretare și al diversității, a diversității abordărilor naționale, care, totuși, își găsește limita în obligațiile Statului, garant al drepturilor individuale și supus unei obligații de neutralitate și imparțialitate, aspecte reținute în expuneri ale unor reputați specialiști și în acte normative internaționale.

Obligați de Curte să aleagă

Decizia 669/2014 impune obligația părinților sau a elevului major de a-și declara convingerile sale religioase, ceea ce intră sub incidența jurisprudenței CEDO, care statuează că art 2 al Protocolului nr. 1, care garantează dreptul la declarație și dreptul părinților de a asigura educarea copiilor lor conform convingerilor părintești, trebuie să fie interpretată în lumina art. 9: tradițiile trebuie să fie *difuzate într-o manieră obiectivă, critică și pluralistă*. De altfel, Decizia nr. 306 din 27.03.2012 a Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea învățământului nr. 84/1995 și ale art. 18 alin. (1) și (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, anterioară Deciziei nr. 669/2014, reținea că *excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea învățământului nr. 84/1995 și ale art. 18 alin. (1) și (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, astfel cum a fost motivată, este neîntemeiată*, căci *prevederile criticate trebuie examinate prin prisma art. 32 alin. (7) teza finală, art. 29 alin. (1) teza finală și alin. (6) din Legea fundamentală, art. 18 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 18 alin. (1) și (2) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 13 pct. 3 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și art. 9 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În esență, toate aceste prevederi sunt reluate de art. 29 alin. (1) și (6) din Constituție.*

Statul, Biserica, CEDO și Curtea Constituțională

Prin urmare, în opinia mea, Decizia nr. 669/2014 este discriminatorie și injustă sau lipsită de dreaptă interpretare juridică, căci Curtea Constituțională a României aplică defectuos justul echilibru, invocat de CEDO, sau dreapta judecată, invocată de mediul bisericesc, ignorând marja de apreciere, care rezidă în practica diferitelor State contractante, adică în divergențele profunde puse în lumina dreptului comparat, căci, în fața fenomenului religios, punerea în aplicare a drepturilor individuale de către Statele semnatare se operează sub semnul unei importante marje de interpretare și al diversității, a diversității abordărilor naționale, care, totuși, își găsește limita în obligațiile Statului, garant al drepturilor individuale și supus unei obligații de neutralitate și imparțialitate, precum și obligației, fundamentată pe jurisprudența CEDO, de a adopta, în conformitate cu art 6 al Convenției, și principiul proporționalității, precum și un *contrôle judiciaire limité*, întemeiat pe dreptul autonomiei, care este *au coeur même*, aspecte reținute în expunerile lor de renumiți specialiști. și, chiar dacă dispozițiile constituționale consfințesc faptul că deciziile Curții Constituționale, de la data publicării, sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor (art. 147, alin. (4), într-o societate democratică ele nu trebuie să fie și absolute, ci supuse unui contencios specific principiului separației și echilibrului puterilor (art. 1, alin. (4) sau voinței poporului român, care-și exercită suveranitatea națională prin organele sale reprezentative (art. 2, alin. (1) și, în mod special, prin Parlamentul României, *organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării* (art. 61, alin. (1). În cele din urmă, inclusiv hotărârile CEDO pot fi revizuite, în temeiul art. 80, alin. (1) al Regulamentului Curții, care consfințește: *În cazul descoperirii unui fapt care, prin natura sa, ar fi putut exercita o influență decisivă asupra soluției unei cauze judecate deja și care, la pronunțarea hotărârii, nu era cunoscut de Curte și nu putea, în mod rezonabil, să fie cunoscut de parte, aceasta din urmă poate, într-un termen de șase luni de la cunoașterea faptului respectiv, să sesizeze Curtea cu o cerere de revizuire a acelei hotărâri.*

Eduard Traian POPESCU,
student, anul IV, Facultatea de Științe Juridice,
Economice și Administrative, Craiova

PROGRAMUL TVH

LUNI – 12 octombrie 2015

06:00 **Vorbiți, scrieți românește**
06:30 **Universitaria***
07:00 **Preuniversitaria***
08:00 **Interviurile TVH** (r)
09:00 ***O 9 zi*. Program matinal**
10:30 **Secrete spulberate (r)**
11:30 **Film documentar –** *Tot ce trebuie să știi*
12:00 **Film artistic –** *Băiatul cu păr verde* (1948, dramă) Regia: Joseph Losey
13:30 **Viral online (r)**
14:00 **Film serial** – *A fost odată ca niciodată* (r)
15:00 **Film serial** – *Alesul inimii* (r)
16.00 **Film documentar**
16.30 **O lume sub lupă**
17:00 **Topul muzicii populare**
18:00 **Film serial** – *A fost odată ca niciodată* (Filipine, 2003) Regia: E. M. Reyes, Jerom Chavez Pobocam
19:00 **Film documentar Discovery**
19:30 **Ochiul de veghe.** Realizator Ciprian Vasilescu
19:55 **O lume sub lupă**
20:15 **Film serial** – *Alesul inimii* (Filipine, 2003)
21:15 **Film artistic românesc –** *Hyperion,* (1975, dramă) Regia: Mircea Veroiu
23:00 **Viral online** Realizator Robert Robert Emanuel
23:30 **O lume sub lupă** (r)
00:00 **Preuniversitaria***
01:00 **Preuniversitaria.** *Cursuri de limbi străine*
01:30 **Vorbiți, scrieți românește.** Realizator Valeriu Marinescu
02:00 **Universitaria***
03:00 **Justiția sub lupă.** Realizator Matei Stoenescu
03:30 **Istoria cu învățătură.** Realizator Valeriu Râpeanu
04:30 **Amintiri de la filmare.** Realizator Ion Bucheru
05:00 **De fapt și de drept.** Realizator lector univ.dr. Diana Artene

MARȚI – 13 octombrie 2015

06:00 **Vorbiți, scrieți românește**
06:30 **Universitaria***
07:00 **Preuniversitaria***
08:00 **O lume sub lupă** (r)
08:30 **Ochiul de veghe** (r)
09:00 ***O 9 zi*. Program matinal**
10:30 **Medicina live**
11:30 **Film documentar –** *Tot ce trebuie să știi*
12:00 **Film artistic românesc –** *Hyperion* (1975), Regia: Mircea Veroiu
13:30 **Viral online** (r)
14:00 **Film serial** – *A fost odată ca niciodată* (r)
15:00 **Film serial** – *Alesul inimii* (r)
16.00 **Film documentar**
16.30 **O lume sub lupă**
17:00 **Topul muzicii populare**
18:00 **Film serial –** *A fost odată ca niciodată* (Filipine, 2003)
19:00 **Film documentar *Discovery***
19:30 **Ochiul de veghe** Realizator Ciprian Vasilescu
19:55 **O lume sub lupă**
20:15 **Film serial** – *Alesul inimii* (Filipine, 2003)
21:15 **Film artistic românesc** – *Ștefan Luchian* (1981, dramă) Regia: Nicolae Mărgineanu
23:00 **Viral online.** Realizator Robert Robert Emanuel
23:30 **O lume sub lupă.** Realizator Simona Șerban
00:00 **Preuniversitaria**
01:00 **Preuniversitaria.** *Cursuri de limbi străine*
01:30 **Vorbiți, scrieți românește** Realizator Valeriu Marinescu
02:00 **Universitaria**
03:00 **Justiția sub lupă** Realizator Matei Stoenescu
03:30 **Grădina cu statui.** Realizator Neagu Udroiu
04:30 **Un actor și rolurile sale.** Realizator Ion Bucheru
05:00 **Despre oameni și locuri.** Realizator Alexandru Lucinescu

MIERCURI – 14 octombrie 2015

06:00 **Vorbiți, scrieți românește**
06:30 **Universitaria***
07:00 **Preuniversitaria***
08:00 **O lume sub lupă** (r)
08:30 **Ochiul de veghe** (r)
09:00 ***O 9 zi*. Program matinal**
10:30 **Medicina live**
11:30 **Film documentar –** *Tot ce trebuie să știi*
12:00 **Film artistic românesc –** Ștefan Luchian (1981) Regia: Nicolae Mărgineanu
13:30 **Viral online** (r)
14:00 **Film serial –** *A fost odată ca niciodată* (r)
15:00 **Film serial –** *Alesul inimii* (r)
16:00 **Film documentar**
16:30 **O lume sub lupă**
17:00 **Topul muzicii populare**
18:00 **Film serial** – *A fost odată ca niciodată*
19:00 **Film documentar *Discovery***
19:30 **Ochiul de veghe.** Realizator Ciprian Vasilescu
19:55 **O lume sub lupă.** Realizator Simona Șerban
20:15 **Film serial** – *Alesul inimii* (Filipine, 2003)
21:15 **Film serial** – *24 din 7* (Africa de Sud, 2008) Regia: Joshua Rous
23:00 **Viral online**. Robert Robert Emanuel
23:30 **O lume sub lupă** (r)
00:00 **Preuniversitaria***
01:00 **Preuniversitaria.** *Cursuri de limbi străine*
01:30 **Vorbiți, scrieți românește.** Realizator Valeriu Marinescu
02:00 **Universitaria***
03:00 **Justiția sub lupă.** Realizator Matei Stoenescu
03:30 **Grădina cu statui.** Realizator Neagu Udroiu
04:30 **Un actor și rolurile sale.** Realizator Ion Bucheru
05:00 **Pro memoria.** Realizator Corneliu Toader

JOI – 15 octombrie 2015

06:00 **Vorbiți, scrieți românește**
06:30 **Universitaria***
07:00 **Preuniversitaria***
08:00 **O lume sub lupă** (r)
08:30 **Ochiul de veghe** (r)
09:00 ***O 9 zi*. Program matinal**
10:30 **Doctor H** (r)
12:00 **Film artistic** – *24 din 7* (Africa de Sud, 2008) Regia: Joshua Rous
13:30 **Viral online** (r)
14:00 **Film serial** – *A fost odată ca niciodată* (r)
15:00 **Film serial** – *Alesul inimii* (r)
16:00 **Film documentar**
16:30 **O lume sub lupă**
17:00 **Topul muzicii populare**
18:00 **Film serial** – *A fost odată ca niciodată* (r)
19:00 **Film documentar *Discovery***
19:30 **Ochiul de veghe.** Realizator Ciprian Vasilescu
19:55 **O lume sub lupă**
20:15 **Film serial** – *Alesul inimii* (Filipine, 2003)
21:15 **Film artistic –** *Calea inimii* (SUA, 2010) Regia: Russ Emanuel
23:00 **Viral online.** Realizator Robert Robert Emanuel
23:30 **O lume sub lupă** (r) Realizator Simona Șerban
00:00 **Preuniversitaria**
01:00 **Preuniversitaria**. *Cursuri de limbi străine*
01:30 **Vorbiți, scrieți românește.** Realizator Valeriu Marinescu
02:00 **Universitaria***
03:00 **ONG Mania.** Realizator Ana Maria Stancu
03:30 **Ce citim astăzi.** Realizator lector univ.dr. Florin Pâtea
04:00 **Istoria cu învățătură.** Realizator Valeriu Râpeanu
05:00 **Pro memoria.** Realizator Corneliu Toader

VINERI – 16 octombrie 2015

06:00 **Vorbiți, scrieți românește**
06:30 **Universitaria***
07:00 **Preuniversitaria***
08:00 **O lume sub lupă** (r)
08:30 **Ochiul de veghe**
09:00 ***O 9 zi*.** Program matinal
10:30 **Călător prin țara mea** (r)
12:00 **Film artistic –** *Calea inimii* (SUA, 2011) Regia: Russ Emanuel
13:30 **Viral online** (r)
14:00 **Film serial** – *A fost odată ca niciodată* (r)
15:00 **Film serial** – *Alesul inimii* (r)
16:00 **Film documentar**
16:30 **O lume sub lupă**
17:00 **Topul muzicii populare**
18:00 **Film serial** – *A fost odată ca niciodată*
19:00 **Film documentar Discovery**
19:30 **Ochiul de veghe.** Realizator Ciprian Vasilescu
19:55 **O lume sub lupă.** Realizator Simona Șerban
20:15 **Film serial** – *Alesul inimii* (Filipine, 2003)
21:15 **Film artistic românesc** – *Drumul către fericire* (SUA, 2009, dramă) Regia: Russ Emanuel
23:30 **Viral online.** Realizator Robert Robert Emanuel
23:30 **O lume sub lupă** (r)
00:00 **Amintiri de la filmare.** Realizator Ion Bucheru
00:30 **Grădina cu statui.** Realizator Neagu Udroiu
01:30 **Dicționar cultural.** Realizator prof.univ.dr. Ioan Roșca
02:00 **Universitaria***
02:30 **Un actor și rolurile sale.** Realizator Ion Bucheru
03:00 **De fapt și de drept.** Realizator Diana Artene
04:00 **Preuniversitaria***

* Emisiuni realizate în cadrul Departamentului Învățământ.

SÂMBĂTĂ – 17 octombrie 2015

06.00 **Preuniversitaria***
07:00 **Universitaria***
08:00 **O lume sub lupă** (r)
08:30 **Ochiul de veghe** (r)
09:00 **Univers Shakespeare** Realizator: George Volceanov
09:30 **Cursuri de limbi străine**
11:00 **Casă dulce românească.** Realizator Cătălin Maximiuc
11:30 **Film artistic –** *Caroline și rebelii* (1955) Regia: Jean Devaire
13:00 **Film documentar** *Curtis, bucătarul tău personal*
13:30 **Gala cântecului românesc** (r)
16:30 **Secrete spulberate** – reality-show
17:30 **Film serial**
18:30 **Cinemania**
19:00 **Cafe-concert.** Realizator Sorin Petre
20:00 **Petrecere românească.** Realizator Georgel Nucă
22:30 **Film artistic românesc –** *Mama ei de tranziție!?* (2011, comedie/dramă) Regia: Cristina Nichituș
00:00 **George Enescu – 60 de ani de eternitate**
00:30 **Grădina cu statui.** Realizator Neagu Udroiu
01:30 **Univers Shakespeare.** Realizator conf.univ.dr. George Volceanov
02:00 **Universitaria***
02:30 **Un actor și rolurile sale.** Realizator Ion Bucheru
03:00 **De fapt și de drept.** Realizator Diana Artene
04:00 **Despre oameni și locuri.** Realizator Alexandru Lucinescu
05:00 **Preuniversitaria***

DUMINICĂ – 18 octombrie 2015

06.00 **Preuniversitaria***
07:00 **Universitaria***
08:00 **Film documentar pentru copii -** *Adventure Camp*
08:30 **Univers Shakespeare** Realizator: George Volceanov
09:00 **Ecumenica.** Realizator Sorin Bejan
11:00 **Casă dulce românească.** Realizator Cătălin Maximiuc
11:30 **Călător prin țara mea.** Realizator Cătălin Maximiuc
13:00 **Film documentar** *Curtis, bucătarul tău personal*
13:30 **Gala cântecului românesc.** Realizator Georgel Nucă
16:30 **Doctor H.** Realizator Teodora Pop-Drăgoi
18:00 **Interviurile TVH.** Realizator Matei Georgescu
19:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**
20:00 **Petrecere românească.** Realizator Georgel Nucă
22:30 **Film artistic** – *Fraternitatea XO* Regia: Patrik McKnight
00:00 **George Enescu – 60 de ani de eternitate**
00:30 **Preuniversitaria***
01:00 **Preuniversitaria.** *Cursuri de limbi străine*
01:30 **Vorbiți, scrieți românește.** Realizator Valeriu Marinescu
02:00 **Universitaria***
03:00 **ONG Mania.** Realizator Ana Maria Stancu
03:30 **Ce citim astăzi.** Realizator lector univ.dr. Florin Pâtea
04:00 **Dicționar cultural.** Realizator prof.univ.dr. Ioan Roșca
04:30 **Amintiri de la filmare.** Realizator Ion Bucheru
05:00 **De fapt și de drept.** Realizator lector univ.dr. Diana Artene

Casă dulce românească

sâmbătă și duminică, de la ora 11.00

Folclorul muzical exprimă sensibilitatea unui popor! Cătălin Maximiuc este un culegător de nestemate muzicale din toate colțurile țării. *Casă dulce românească* – acordurile ce exprimă toate dorurile de negrăit ale sufletului bogat al românului – în fiecare sâmbătă și duminică, de la ora 11:00!
În vastul edificiu al etnosului unui popor, creația muzicală reprezintă un tezaur care cu greu poate fi integral inventariat și prețuit. Diversitatea zonelor folclorice este bogat ilustrată de rapsozi, interpreți, folclorişti și maeștrii anonimi.

PROGRAMUL RADIO HFM

Hit the morning **(07:00-10:00 – luni-vineri)**
Realizatori: Alina Toma & Alex Crăciun

Light Zone **(10:00-13:00 – luni-vineri)**
Realizator: Robert Tache

După-amiaza devreme **(13:00-16:00/luni-vineri)**
Realizator: Tiberiu Ursan

Nume: Ambuteiaj **(16:00-19:00/luni-vineri)**
Realizator: Iuliana Mardare

Ultima Ediție **(19:00-22:00/luni-joi)**
Realizator: Maria Ilie

Cafe Nocturn **(22:00-23:00/luni-joi)**
Realizator: Luminița Bondrea

Sportlife **(19:00-22:00/vineri)**
Realizator: Claudiu Giurgea

Sinteza săptămânii **(12:00-13:00/sâmbătă)**
Realizator: Ioana Babu

80 Remember **(17:00-19:00/sâmbătă)**
Realizator: Robert Tache

Ocolul Pământului în 60 minute **(19:00-20:00/sâmbătă)**
Realizator: Maria Ilie

Hit Hours **(20:00-22:00/sâmbătă)**
Realizator: Alex Camburu

În sfârșit week-end **(08:00-12:00/sâmbătă-duminică)**
Realizator: Marcel Vicol

Week-end activ **(13:00-17:00/sâmbătă-duminică)**
Realizator: Alex Camburu

Tech News **(12:00-13:00/duminică)**
Realizator: Tiberiu Ursan

Nume: Top 20 **(17:00-19:00/duminică)**
Realizatori: Alina Toma, Alex Craciun

Nume: Printre rânduri **(19:00-20:00/duminică)**
Realizator: Iuliana Mardare

Povești Nespuse **(20:00-22:00/duminică)**
Realizator: Echipa HFM

Premiile *NOBEL* 2015

Consecventă tradiției instituite acum 114 ani, Academia Suedeză a acordat *Premiul Nobel,* 2015, la fel ca în fiecare an: cel pentru *pace* la Oslo, în Norvegia, iar cele pentru *chimie, fizică, medicină, literatură și economie* la Stocholm, în Suedia. Născute din voința inventatorului dinamitei, savantului și industriașului suedez Alfred Nobel (1833 - 1896), grație unei clauze menționate în testamentul său, redactat la Paris, în 1895, cu un an înainte de a muri, premiile *Nobel* au recompensat, între 1901 și 2014, un număr de 864 de persoane și 25 de organizații, în domeniile *medicină*, *fizică*, *chimie*, *literatură*, *economie* și *pace*, informează nobelprize.org. Vă prezentăm câteva statistici interesante din istoria *Premiilor Nobel:*

● **Cei mai vârstnici laureați *Nobel*** - La 90 ani, americanul de origine rusă Leonid Hurwicz, câștigător al premiului pentru economie în 2007, a devenit cel mai în vârstă laureat în momentul atribuirii Premiului *Nobel.* Decedat în iunie 2008, el a mai trăit doar câteva luni după ce a primit acest premiu. În ceea ce le privește pe femei, romanciera britanică Doris Lessing este cea mai în vârstă laureată *Nobel*. Scriitoarea avea 87 de ani în momentul în care a fost recompensată cu *Nobelul* pentru literatură în același an (2007). A murit în noiembrie 2013.

● **Cei mai tineri laureați *Nobel*** - La 17 ani, pakistaneza Malala Yousafzai a devenit cel mai tânăr laureat al premiului Nobel. A primit, în 2014, Premiul Nobel pentru pace, pe care l-a împărțit cu activistul indian Kailash Satyarthi.

● ***Nobel* în familie** - Istoria familiei franceze Curie se confundă cu aceea a premiilor *Nobel*. În 1903, soții Pierre și Marie Curie au fost recompensați cu *Nobelul* pentru fizică. În 1911, Marie Curie (născută Skolodowska), prima femeie premiată cu *Nobel*, a fost din nou laureată, dar într-o altă disciplină - chimie -, devenind singura femeie de două ori câștigătoare a premiului. În 1935, fiica ei Iréne Juliot-Curie și soțul ei Frédéric Juliot au primit la rândul lor *Premiul Nobel* pentru chimie. Sora mai mică a lui Iréne, Eve Curie, s-a căsătorit cu Henry Richardson Labouisse, care, în calitate de director al UNICEF, a primit, în numele acestei agenții din cadrul ONU, Premiul *Nobel pentru pace* în 1965.

● ***Nobel* și femeile** - 46 de femei, inclusiv Marie Curie de două ori, au fost laureate ale Premiului *Nobel* de la înființarea acestuia în 1901. Abia în 2009 Premiul *Nobel* pentru economie a fost atribuit unei femei - americanca Elinor Ostrom. În fizică, doar două femei au fost recompensate, însă niciuna după anul 1963.

● ***Nobel* și cele mai apreciate domenii** - Cei mai mulți laureați *Nobel* pentru literatură scriu proză. În fizică, cel mai recompensat domeniu este cel al particulelor. În chimie - biochimia; în medicină - genetica are un avans; în economie - macroeconomia.

● **Limbile și *Nobel*** - Engleza ocupă prima poziție în topul limbilor folosite de cei mai mulți scriitori care au primit *Nobelul* pentru literatură, cu 27 laureați, urmată de franceză (14) și germană (13 laureați), spaniolă (11 laureați), suedeză (șapte laureați), italiană (șase laureați), rusă (cinci laureați), poloneză (patru laureați), norvegiană și daneză (ambele cu trei laureați), greacă și japoneză (ambele cu doi laureați). Araba, chineza și chiar occitana, printre alte limbi, sunt la rândul lor reprezentate în acest top.

● ***Nobel* acordat postum** - Din 1974, regulile Fundației *Nobel* spun că premiile nu pot fi acordate postum, decât dacă decesul a avut loc după anunțul câștigătorului. Înainte de 1974, premiul a fost acordat postum doar de două ori, lui Dag Hammarskjöld (pace, 1961) și Erik Axel Karlfeldt (literatură, 1931).

MEDICINĂ

Cercetătorii William C. Campbell, Satoshi Ômura și Youyou Tu au fost recompensați cu *Premiul Nobel pentru medicină* pe 2015. William C. Campbell (Irlanda) și Satoshi Ômura (Japonia) au fost recompensați pentru descoperirile privind o nouă terapie împotriva infecțiilor cauzate de viermi cilindrici, în timp ce Youyou Tu (China) a fost premiată pentru descoperirile ei privind o nouă terapie împotriva malariei.

Bolile cauzate de paraziți au afectat omenirea vreme de multe milenii și reprezintă o problemă majoră în domeniul sănătății globale a populației. Laureații *Premiului Nobel pentru medicină* din acest an au dezvoltat medicamente care au revoluționat tratamentele administrate împotriva unora dintre cele mai devastatoare boli parazitare. William C. Campbell și Satoshi Ômura au creat un nou medicament, *Avermectin*, ale cărui derivate au scăzut radical incidența unor boli precum oncocercoza și elefantiazis și s-au dovedit eficiente împotriva unui număr mare de alte maladii parazitare. Youyou Tu a creat *Artemisinin*, un medicament care a redus semnificativ rata de mortalitate a pacienților diagnosticați cu malarie.

Satoshi Ômura s-a născut în 1935, în prefectura Yamanashi din Japonia. A obținut un doctorat în farmacie la Universitatea din Tokyo, în 1968, și un doctorat în chimie la Universitatea de Științe din Tokyo, în 1970.

Youyou Tu s-a născut în 1930, în China, și a absolvit cursurile Facultății de Farmacie din cadrul Universității Medicale din Beijing în 1955.

William C. Campbell s-a născut în 1930, în localitatea Ramelton din Irlanda. După ce a absolvit cursurile Universității din Dublin în 1952, a obținut un doctorat la Universitatea Wisconsin din Statele Unite, în 1957.

CHIMIE

Suedezul Tomas Lindahl, americanul Paul Modrich și turco-americanul Aziz Sancar au fost recompensați cu *Premiul Nobel pentru chimie* pentru studiile lor despre mecanismele celulare de reparare a ADN-ului, potrivit motivației Comitetului *Nobel*. Cercetările lor au furnizat informații fundamentale despre modul în care funcționează celulele vii și au fost utilizate pentru dezvoltarea unor noi tratamente împotriva cancerului. Motivul pentru care materialul genetic uman nu se dezintegrează și nu devine un „haos chimic total" constă în faptul că anumite sisteme moleculare monitorizează și repară în mod constant ADN-ul. *Premiul Nobel pentru chimie* pe 2015 a revenit unor pionieri în acest domeniu, care au descifrat felul în care funcționează mai multe astfel de sisteme de reparare la un nivel molecular detaliat.

Biochimistul **Tomas Lindahl,** născut în 1938, la Stockholm, a demonstrat că ADN-ul se degradează într-un ritm care ar fi trebuit să facă imposibilă dezvoltarea vieții pe Pământ. Această idee l-a ajutat să descopere un mecanism molecular, de reparare prin excizie de bază, care contracarează în mod constant colapsul ADN-ului.

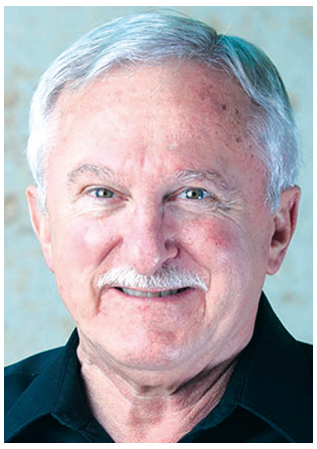

Paul Modrich, născut în 1946, la Raton, New Mexico, a studiat a demonstrat mecanismul prin care celulele corectează erorile ce apar atunci când ADN-ul este multiplicat în timpul diviziunii celulare. Acest mecanism, denumit „reparerea nepotrivirii" , reduce de circa o mie de ori frecvența erorilor apărute în timpul multiplicării ADN-ului.

Aziz Sancar (1946, Savur, Turcia) a descoperit repararea prin excizie de nucleotide, mecanismul folosit de celule pentru a repara vătămările provocate ADN-ului de radiația ultravioletă. Persoanele născute cu anumite defecte la nivelul acestui sistem de reparare dezvoltă cancer de piele dacă sunt expuse la soare.

FIZICĂ

Cercetătorul japonez Takaaki Kajita și cel canadian Arthur B. McDonald au primit *Premiul Nobel pentru fizică,* pentru contribuțiile lor semnificative în ceea ce privește experimentele care au demonstrat că particulele neutrino își modifică identitățile, metamorfoză care implică faptul că acestea au masă. Potrivit Comitetului *Nobel*, această descoperire a schimbat felul în care oamenii înțeleg procesele ce au loc la cele mai mici niveluri ale materiei și care se pot dovedi cruciale pentru înțelegerea Universului. Descoperirea recompensată cu *Premiul Nobel pentru fizică* în acest an oferă oamenilor de știință o privire mult mai pătrunzătoare în universul ascuns al particulelor neutrino. După fotoni, particulele ce alcătuiesc lumina, particulele neutrino sunt cele mai numeroase din întregul Cosmos. Pământul este constant „bombardat" cu particule neutrino.

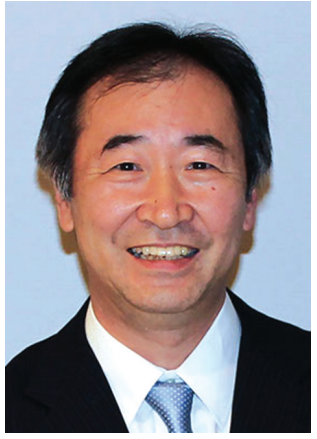

Takaaki Kajita s-a născut în 1959, în localitatea Higashimatsuyama din Japonia, și a obținut doctoratul în 1986, la Universitatea din Tokyo. În prezent, cercetătorul nipon este director al Institutului de Cercetări în domeniul Radiației Cosmice din Tokyo și profesor la Universitatea Kashiwa din Tokyo.

Arhur B. McDonald, născut în 1943, în localitatea Sydny din Canada, a obținut doctoratul în 1969, la California Institute of Technology din Pasadena, California. Savantul canadian este în prezent profesor emerit la Universitatea Queen's din Kingston, Canada.

LITERATURĂ

Scriitoarea și jurnalista **Svetlana Alexievich (Svetlana Aleksievici)** a primit *Premiul Nobel pentru literatură* pe 2015, *pentru scrierile sale polifonice, un monument dedicat suferinței și curajului în zilele noastre*, potrivit motivației Comitetului *Nobel*. Potrivit cotidianului *Le Monde*, atribuind premiul *Nobel pentru literatură* scriitoarei belaruse Svetlana Aleksievici, Academia Regală Suedeză a recompensat o autoare matură, pasionată de chestiunea realului. De la carte la carte, această scriitoare angajată politic, născută în Ucraina, în 1948, a denunțat războiul, violența și minciuna din care a fost „țesută" istoria fostului imperiu sovietic. Prima autoare în limbă rusă, care a primit *Premiul Nobel*, este și cea de-a 14-a femeie care câștigă *Premiul Nobel pentru literatură* de la crearea acestei distincții, în 1901.

ECONOMIE

Angus Deaton (69 de ani), profesor de științe economice și afaceri internaționale, cu distincția *Dwight D Eisenhower,* la Școala *Woodrow Wilson* de Afaceri Publice și Afaceri Internaționale de la Universitatea Princeton, Statele Unite ale Americii, a primit *Premiul Nobel pentru economie* pentru analiza asupra consumului, sărăciei și asistenței sociale, după cum au spus reprezentanții Comitetului de decernare a Premiilor *Nobel* de la Academia Regală Suedeză de Științe. Pentru a proiecta politica economică care promovează bunăstarea și pentru a reduce sărăcia, trebuie să înțelegem mai întâi alegerile de consum pe care le face fiecare, individual, consideră Deaton.

PACE

Premiul *Nobel pentru Pace* a fost acordat vineri cvartetului de organizații care conduce dialogul național în Tunisia, *pentru contribuția decisiva la construcția unei democrații pluraliste în urma Revoluției iasomiei din 2011*, a anunțat Comitetul *Nobel*. Cvartetul a fost format în vara lui 2013, în momentul în care procesul de democratizare era în pericol din cauza asasinatelor politice și a vastelor tulburări sociale. Format de UGTT, sindicatul istoric din Tunisia și vârful de lance pentru independența sa, patronatul (Utica), Liga tunisiană pentru drepturile omului și Ordinul avocaților, cvartetul a organizat un lung și dificil dialog național între islamiști si opozanții lor, obligându-i să ajungă la o înțelegere pentru scoaterea țării din paralizia instituțională. Cvartetul a lansat *un proces politic alternativ, paşnic, la un moment la care țara era în pragul războiului civil*, a reamintit Comitetul *Nobel*. Cvartetul a fost, astfel, *crucial* pentru a permite unei Tunisii, căzute în haos după *Primăvara arabă, să stabilească un sistem constituțional de guvernare care să garanteze drepturile fundamentale pentru ansamblul populației, fără condiții legate de sex, de convingeri politice și de credințe religioase*, a explicat comitetul norvegian.